

Nábor a vstup do Armády České republiky

Bc. Simona Pavluková

Diplomová práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Bc. Simona Pavluková
Osobní číslo:	L22446
Studijní program:	N1032A020002 Bezpečnost společnosti
Specializace:	Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Nábor a vstup do Armády České republiky

Zásady pro vypracování

- Vymezte právní rámec řešené problematiky.
- Charakterizujte jednotlivé části kurzu základní přípravy.
- Proveďte analýzu současného stavu v oblasti propagace Armády České republiky.
- Navrhněte vlastní doporučení ke zvýšení počtu vojáků Armády České republiky.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. *Czech Military Review*. 2022, roč. 31, č. 3. Brno: Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad Dobruška, 2022. ISSN 1210-3292.
2. *Czech Military Review*. 2023, roč. 31, č. 1. Brno: Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad Dobruška, 2023. ISSN 1210-3292.
3. NEMETH, Charles P. *Homeland Security: An Introduction to Principles and Practice*. Second edition. Boca Raton, FL: CRC Press, 2013. ISBN 9781466510906.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Pavel Tomášek, Ph.D.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2023**
Termín odevzdání diplomové práce: **26. dubna 2024**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 4. prosince 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 8. 4. 2024

Jméno a příjmení studenta: Bc. Simona Pavluková

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práce se v teoretické části zabývá základními právními normami pro oblast obrany v České republice, historií povinné vojenské služby a záloh, jakožto i konceptu novodobých rizik a hrozeb 21. století, charakterizuje oblasti vstupu do armády a jednotlivé části kurzu základní přípravy. V praktické části je použita SWOT analýza pro optimalizaci kurzu základní přípravy k náboru vojáků. Tento kurz je v prvních pěti dnech popsán a použita je i metoda dotazníkového šetření pro uchazeče o aktivní zálohy a dobrovolné vojenské cvičení. Popsána je i současná forma propagace a náboru nových vojáků. Tato část je zakončena vlastními návrhy pro zvýšení počtu vojáků v Armádě České republiky.

Klíčová slova: aktivní záloha, Armáda České republiky, nábor vojáků, propagace Armády České republiky, voják v záloze, voják z povolání

ABSTRACT

The theoretical part of the thesis deals with basic legal norms for the defense sector in the Czech Republic, the history of compulsory military service and reserves, as well as the concept of modern risks and threats of the 21st century, it characterizes the areas of entry into the army and individual parts of the basic training course. In the practical part, a SWOT analysis is used to optimize the basic training course for recruiting soldiers. This course is described in the first five days, and the method of questionnaire survey is also used for applicants for active reserves and voluntary military exercises. The current form of promotion and recruitment of new soldiers is described. This section concludes with my own proposals to increase the number of soldiers in the Army of the Czech Republic.

Keywords: reservists, Army of the Czech Republic, recruitment of soldiers, promotion of the Czech Republic Army, soldier in reserve, professional soldier

Poděkování:

Zde by autorka ráda poděkovala panu Ing. Pavlu Tomáškoví, Ph.D. za odborné vedení při psaní této práce, pplk. Ing. Miroslavu Ovesnému, Ph.D. za cenné rady, připomínky a čas při sestavování práce, pracovníkům Rekrutačního pracoviště Zlín za doplnění informací, respondentům za vyplnění dotazníku

a rodině autorky za podporu při celém jejím vysokoškolském studiu.

Motto: *„Špatný voják, který svého učitele následuje s nářkem.“*

- Seneca, římský filozof

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 PRÁVNÍ RÁMEC UPRAVUJÍCÍ OBLAST OBRANY V ČESKÉ REPUBLICE.....	13
2 CHARAKTERISTIKA OBLASTÍ VSTUPŮ DO ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY	15
2.1 VOJÁK Z POVOLÁNÍ	15
2.2 STUDIUM NA UNIVERZITĚ OBRANY	16
2.3 ZAŘAZENÍ DO AKTIVNÍ ZÁLOHY	17
2.4 ÚČAST NA DOBROVOLNÉM VOJENSKÉM CVIČENÍ.....	18
2.5 DOBROVOLNÉ PŘEDURČENÍ.....	19
3 POVINNÁ VOJENSKÁ SLUŽBA A ZÁLOHY V MINULOSTI	21
3.1 19. – 20. STOLETÍ.....	21
3.2 PŘÍCHOD 21. STOLETÍ, NOVÉ HROZBY A RIZIKA	23
4 KURZ ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY	26
4.1 JEDNOTLIVÉ ČÁSTI PŘÍPRAV	27
4.1.1 Základní řády	27
4.1.2 Pořadová příprava	27
4.1.3 Taktická příprava	27
4.1.4 Střelecká příprava.....	28
4.1.5 Ženíjní příprava	28
4.1.6 Ochrana proti zbraním hromadného ničení.....	29
4.1.7 Spojovací příprava	29
4.1.8 Topografická příprava	29
4.1.9 Tělesná příprava	30
4.1.10 Zdravotnická příprava	30

4.2	DOVEDNOSTI, KTERÉ MUSÍ VOJÁK OVLÁDAT	31
5	ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI.....	34
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	35
6	ČINNOSTI PŘED A V PRŮBĚHU KURZU ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY	36
6.1	ROZHODNUTÍ OBČANA STÁT SE VOJÁKEM	36
6.2	PŘED VSTUPEM NA KURZ ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY	36
6.3	PRVNÍCH 5 DNÍ NA KURZU ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY	38
6.4	HLAVNÍ KATEGORIE NEÚSPĚŠNOSTI	41
7	STATISTICKÉ ÚDAJE VOJÁKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY	42
7.1	POČETNÍ STAVY VOJÁKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY V LETECH 2013-2022	42
7.2	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ VOJÁKŮ – UCHAZEČŮ PRO OBDOBÍ 08/2023-03/2024	44
7.2.1	Vyhodnocení dotazníku	45
7.2.2	Shrnutí dotazníkového šetření.....	54
8	PROPAGACE ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY	55
8.1	WEBOVÉ STRÁNKY	55
8.2	SOCIÁLNÍ SÍTĚ	58
8.3	MÉDIA.....	58
8.4	NÁBOROVÉ PODCASTY	59
8.5	PROPAGAČNÍ MATERIÁLY	60
8.6	NÁBOROVÉ AKCE	61
8.7	ARMÁDNÍ SERIÁLY	61
9	OPTIMALIZACE KURZU ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY K NÁBORU PERSONÁLU ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY	62
9.1	APLIKACE SWOT ANALÝZY NA KURZ ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY	62
9.1.1	Silné stránky	62
9.1.2	Slabé stránky	63
9.1.3	Příležitosti	64

9.1.4	Hrozby	65
9.2	HODNOCENÍ FAKTORŮ SWOT ANALÝZY	66
9.3	VYHODNOCENÍ SWOT ANALÝZY	68
10	NÁVRHY A DOPORUČENÍ KE ZVÝŠENÍ POČTU VOJÁKŮ	70
	ZÁVĚR	73
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	81
	SEZNAM OBRÁZKŮ	82
	SEZNAM TABULEK	84
	SEZNAM PŘÍLOH	85

ÚVOD

Oblast vojenství si za posledních 200 let prošla významným vývojem a stejně tak i potřeba obrany. Postupně docházelo ke zdokonalování tohoto systému obrany a modernizacím. V dnešním, 21. století, je s přibývajícími moderními technologiemi spojen příchod nových a komplexnějších hrozeb. Ve světě moderních technologií je k dispozici rozsáhlé množství informací, avšak je zásadní dbát na jejich autentičnost. O to více je pak ohrožena i kybernetická bezpečnost. Potřeba bránit vlast se tímto zvyšuje a je nutné alespoň minimálním způsobem tohle vnímat. Je však třeba myslet i na to, že bezpečnost nebude vždy stoprocentně zajištěna, a to ani při nasazení maximálního počtu sil a prostředků k odvrácení hrozeb.

Výběr tématu byl vybrán s ohledem na jeho aktuálnost v ČR i ve světě. Armáda je v současné době předmětem intenzivních diskuzí, zahrnující širokou škálu oblastí. Kromě nedostatku personálu se řeší i možnost obnovení povinné vojenské služby, modernizace a obměna vojenského materiálu a budování vojenských infrastruktur. Důraz je kladen také na posílení obranných schopností v závislosti na neustále se měnící politické a vojenské situaci ve světě, diskutují se závazky vyplývající z členství ČR v EU a NATO, ale i vnímání armády veřejností a její role v rámci branné povinnosti. Problematika řešení je poměrně rozsáhlá a kapacita diplomové práce umožňuje řešení pouze malého spektra oblastí.

Diplomová práce se zabývá konceptem náboru a vstupu do armády v letech 2022-2024 s omezením na ČR. Částečně je zde řešen i kurz základní přípravy, a to jak v teoretické, tak praktické části, kde je poukazováno na nedostatky při jeho absolvování. V závěru budou uvedeny návrhy pro zlepšení současného stavu při náboru vojáků do armády.

Přínosem práce je identifikace problémů a komplexní analýza s návrhy řešení, které mohou být použity jako základ pro další strategii v oblasti náboru. Nutno podotknout, že informace v této práci jsou čerpány i z vlastních zkušeností autorky práce, a to především pro její osobní účast na kurzu základní přípravy ve Vyškově. Práce tak bude obohacena o vlastní postřehy a názory na danou problematiku.

CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Hlavním cílem diplomové práce je identifikovat a navrhnout možná opatření vedoucí ke zvýšení počtu vojáků z povolání, vojáků v aktivní záloze a vojáků v záloze, tedy jak zlepšit situaci pro nábor vyššího počtu vojáků. Mezi dílčí cíle patří analýza početního stavu vojáků z povolání a vojáků aktivních záloh, zjištění současných forem propagace a nalezení nedostatků při absolvování základního vojenského výcviku.

Za výzkumné otázky lze označit následující:

- Má armáda dostatečný počet vojáků z povolání a vojáků v aktivní záloze?
- Jaké formy propagace, které reflektují aktuální požadavky a trendy 21. století, Armáda České republiky využívá?
- Jaká je motivace občanů absolvovat základní vojenský výcvik?
- Jaká je demotivace občanů absolvovat základní vojenský výcvik?
- Jaké jsou důvody občanů vstoupit k aktivním zálohám a nikoli k vojákům z povolání?

Mezi použité metody patří indukce, dedukce, popis, dotazníkové šetření, SWOT analýza s vyhodnocením, dále průzkum v oblasti současných forem propagace a řízené rozhovory s odborníky z praxe.

Popis

Popisná část je věnována popisu kurzu základní přípravy v prvních 5 dnech. Cílem této metody je ve čtenáři vyvolat představu o situaci, osobě a průběhu v logickém uspořádání s vyzdvížením hlavních prvků a s přesným vystižením.

Dotazníkové šetření

Dotazníková část se věnuje získáváním odpovědí od širšího spektra osob (tzv. respondentů) s následným kvantitativním a kvalitativním vyhodnocením odpovědí. Kvantitativní výsledky představují procenta a počty respondentů, kteří označili konkrétní odpověď za „správnou“, kvalitativní výsledky představují rozdílnost v odpovědích a často i vlastní slova respondentů.

SWOT analýza s vyhodnocením

SWOT je strategická analýza založená na principu přiřazení číselných hodnot jednotlivým faktorům v kvadrantech a následným vyhodnocením. Je to graficky přehledná, stručná a zároveň komplexní metoda pro zjištění úspěšnosti organizace. (Pořízek, 2019)

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ RÁMEC UPRAVUJÍCÍ OBLAST OBRANY V ČESKÉ REPUBLICCE

Právní rámec je základním nástrojem pro udržení stability a bezpečnosti České republiky v dynamickém mezinárodním prostředí, které se neustále vyvíjí. Jeho existence a aktualizace odpovídají aktuálním požadavkům a hodnotám země. Zabezpečení těchto právních norem přispívá k ochraně života a zdraví občanů, území a ochraně zájmů ČR v souladu s demokratickými principy a mezinárodními dohodami.

Zákon č. 110/1998 Sb. je ústavním zákonem o bezpečnosti České republiky, primárním a nejdůležitějším zákonem co se bezpečnosti v zemi týče. Zajištěním bezpečnosti se rozumí *zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana demokratických základů, ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot* a je to základní povinností státu. Zákon dále definuje subjekty zajišťující bezpečnost, krizové stavy a jejich vyhlášení (Česko, 1998).

Stěžejním zákonem upravujícím oblast obrany státu je zákon č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany ČR, který vymezuje pojem „obrana státu“ jako *souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením*. Tento pojem dále zahrnuje *výstavbu účinného systému obrany státu, přípravu a použití odpovídajících sil a prostředků a účast v kolektivním obranném systému*. V zákoně je především vymezena problematika řízení a organizace obrany státu (Česko, 1999).

Dle zákona č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách ČR jsou ozbrojené síly členěny na armádu, Vojenskou kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž. Zákon sestává z úkolů jednotlivých sil a definuje jejich přípravu jako *zahrnující vzdělávání, vojenský výcvik vojáků k plnění bojových, záchranných a humanitárních úkolů a výchovu k vlastenectví*. Vojenský výcvik má dle zákona formu základní, odbornou a speciální, kde součástí přípravy je i fyzický a psychologický výcvik (Česko, 1999).

Zákon č. 585/2004 Sb. o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon) *ukládá občanovi povinnost plnit úkoly ozbrojených sil ČR, zahrnuje jeho povinnost podrobit se odvodnímu řízení a vykonávat vojenskou činnou službu, dále možnost dobrovolně převzít výkon branné povinnosti, pokud občan požádá o povolání do služebního poměru vojáka z povolání, o zařazení do aktivní zálohy nebo o účast na vojenském cvičení*. Nově zákon ukládá rovněž možnost předurčení pro doplnění ozbrojených sil. Mezi další klíčové aspekty,

kteří zákon vymezuje, je odmítnutí branné povinnosti z důvodu svědomí nebo náboženského vyznání, vojenská činná služba mimo a za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, odvodní řízení, jeho průběh a další náležitosti (Česko, 2004).

V zákoně č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání je upraven vznik, změna, zánik a obsah služebních poměrů vojáků z povolání, V § 7, odstavci 3 a) jsou mj. popsány i vojenské hodnosti, kde vojenská hodnost vojáka z povolání po dobu základního výcviku je „vojín“. Mezi další části patří občanská práva a vojenské kázeňské právo, péče o vojáky, zabezpečení vojáků (výplaty), bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby, odpovědnost vojáka za škodu způsobenou státu, výsluhové náležitosti (při výkonu služby po dobu alespoň 15 let vojákovi náleží výsluha), rozhodování ve věcech služebního poměru a další ustanovení (Česko, 1999).

Zákon č. 45/2016 Sb. o službě vojáků v záloze se týká všech vojáků záloze¹ a upravuje jejich právní postavení, dále průběh vojenské činné služby (na kterou byl voják povolán), nároky související s výkonem vojenské činné služby, podmínky pro zařazení, vyřazení vojáka z aktivní zálohy a podmínky finanční podpory zaměstnavatele. Dle zákona je voják v aktivní záloze ve služebním poměru k České republice. Vojákem v záloze se fyzická osoba stává odvedením při odvodním řízení a náleží jí tak vojenská hodnost „vojín“. Tato osoba může nosit vojenský stejnokroj i mimo výkon vojenské činné služby a oprávnění k nošení prokazuje vojenským průkazem. V souladu s § 24 vojákovi v aktivní záloze náleží tzv. „služné“ za každý kalendářní den vojenské činné služby a služné a za kalendářní den, který následuje po propuštění z vojenské činné služby (dle hodnosti a místa služebního zařazení). Vojákovi lze udělit příplatek za službu v zahraničí, zvláštní příplatek, náborový a stabilizační příspěvek a odměnu. V části šesté jsou dále uvedeny ustanovení o zařazení, nezařazení a vyřazení z aktivní zálohy. Dle zákona lze vojákům v aktivní záloze zaslat tzv. „personální rozkaz“ a to ve věcech zařazení do hodnostního sboru a jmenování do hodnosti, o služebním zařazení, o pozastavení nebo zproštění výkonu služby, o odvelení, o stanovení služného, příplatku za službu v zahraničí nebo zvláštního příplatku (Česko, 2016).

Je zřejmé, že právní rámec tvořený výše uvedenými zákony hraje klíčovou roli v zajištění bezpečnosti a stabilního prostředí v ČR.

¹ Voják v záloze je bývalý voják z povolání, příslušník aktivní zálohy, účastník dobrovolného vojenského cvičení a nově i dobrovolně předurčený voják v záloze (Časté dotazy, © 2024).

2 CHARAKTERISTIKA OBLASTÍ VSTUPŮ DO ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

Armáda České republiky poskytuje široké spektrum možností pro občany s různými schopnostmi, zájmy i zkušenostmi, a každý zájemce o službu zde může najít své místo. Jednotlivé oblasti vstupu do AČR jsou popsány v následujících podkapitolách. Každá z těchto oblastí vyžaduje specifické dovednosti a předpoklady, avšak společným cílem je ochrana a bezpečnost České republiky.

2.1 Voják z povolání

Povolání vojáka je nejběžnější forma vstupu do AČR. Jedná se o služební poměr, kdy osoba vykonává vojenskou činnou službu se vztahu k ČR, a to dle potřeb ozbrojených sil. Vojákem se může stát každá osoba, muž či žena starší 18, let, která je trestně bezúhonná a zdravotně způsobilá k výkonu služby, není členem politické strany nebo hnutí, splňuje kvalifikační předpoklady pro službu (mít alespoň výuční list), pokud požádá o přijetí do služebního poměru a pokud bude vybrána (Profesionální voják, 2023).

Zkušební doba v délce 3 měsíců vojákovi běží ode dne povolání do služebního poměru. V této době může jak voják, tak Ministerstvo obrany ČR bez udání důvodu služební poměr ukončit. Hlava III zákona 221/1999 Sb. dále udává důvody pro zánik služebního poměru. Délka služebního poměru vojáka z povolání se udává na dobu určitou (4 roky) s tím, že po uplynutí této doby lze služební poměr za stanovených podmínek prodloužit. Služba je stanovena na 40 hodin týdně, v průběhu voják plní úkoly dle rozkazu nadřízeného pracovníka. Každému vojákovi jsou při vytváření podmínek pro výkon služby stanovena práva i povinnosti (Profesionální voják, 2023).

Plat vojáka z povolání (za stanovených podmínek) zahrnuje služební tarif dle stanovené hodnosti, výkonnostní příplatek (při hodnocení výtečně – ve výši 1-2 % služného u hodností svobodník-nadpraporčík a ve výši 0,75-1,5 % u hodností poručík-podplukovník), zvláštní příplatek 600-8 000 Kč/měsíc (za vykonanou službu při neuropsychické zátěži a při riziku ohrožení života a zdraví), příspěvek na bydlení 3 000 Kč (+ 300,- za každého člena rodiny, max. 1 200 Kč), stabilizační příplatek (min. 7 000 Kč za každý měsíc služby, který byl ukončen) a náhradu za dojíždění (Profesionální voják, 2023).

K 27. 3. 2024 byla výše služebního tarifu vojáka v hodnosti vojína v průběhu kurzu základní přípravy stanovena na 18 900 Kč (Lžičar, 2024). Tabulka 1 níže ukazuje průměrnou hrubou mzdu vojáka z povolání dalších hodností.

Tabulka 1 - Služební tarif vojáků z povolání a vojáků aktivních záloh
k 1. 1. 2023 (Profesionální voják, 2023; Aktivní záloha ..., 2023)

Hodnost	Služební tarif	Hodnost	Služební tarif
svobodník	30 310 Kč	nadrotmistr	44 030 Kč
desátník	31 890 Kč	praporčík	46 910 Kč
četař	33 630 Kč	nadpraporčík	50 050 Kč
rotný	38 810 Kč	poručík	44 290 Kč
rotmistr	41 410 Kč	nadporučík	50 050 Kč

Kroky k přijetí do služebního poměru jsou následující (Profesionální voják, 2023):

1. Registrace na webu kariera.army.cz nebo návštěva rekručního střediska.
2. Schůzka s rekrutérem na rekručním pracovišti, to obnáší podání žádosti a podpis čestného prohlášení, prověření trestní bezúhonnosti a předložení požadovaných dokladů.
3. Lékařské posouzení zdravotní a psychické způsobilosti ve vojenské nemocnici.
4. Rozhodnutí KVV o schopnosti vykonávat vojenskou činnou službu.
5. Posouzení fyzické zdatnosti dle aktuálních požadavků.
6. Pohovor s profesním poradcem na oddělení pro výběr personálu.
7. Rozhodnutí o povolání do služebního poměru.

2.2 Studium na Univerzitě obrany

Brněnská Univerzita obrany s Fakultou vojenského zdravotnictví v Hradci Králové má každoročně otevřeny vojenské i civilní obory. Již ve škole jsou studenti zároveň vojáky z povolání. Hlavní role univerzity jako jediné vojenské vysoké školy v České republice představuje především přípravu vojenských profesionálů. Rozdílem oproti civilním

studentům zůstává jistota práce v armádě, a to hned po škole. Cesta studenta UNOB zahrnuje zdravotnické vyšetření, přijímací zkoušky, přijímací řízení do armády, kurz základní přípravy, slavnostní přísahu a další formální náležitosti (Univerzita obrany, © 2024).

Níže je tato cesta popsána podrobněji (Vojenská cesta na UNOB, © 2024):

1. Podání e-přihlášky a její zaplacení.
2. Návštěva rekrutačního pracoviště nebo Dne otevřených dveří UNOB.
3. Lékařské vyšetření ve vojenské nemocnici.
4. Přijímací zkoušky.
5. Doložení požadovaného vzdělání.
6. Rozhodnutí o přijetí ke studiu.
7. Podpis povolání do služebního poměru vojáka z povolání.
8. Kurz základní přípravy.
9. Zápis do studia a imatrikulace.
10. Slavnostní vojenská přísaha.

2.3 Zařazení do aktivní zálohy

Vojáci v aktivní záloze tvoří nedílnou součást ozbrojených sil ČR v **době míru** na základě dobrovolného převzetí výkonu branné povinnosti dle zákona č. 585/2004 Sb. (Aktivní záloha ..., 2022) **Při stavu ohrožení státu** nebo **válečném stavu** jsou vojáci v AZ doplnění k ozbrojeným silám (Aktivní záloha, © 2024).

V AZ je voják zařazen na dobu pěti let (k 31. 12. 2023). (Aktivní záloha ..., 2023) Poté může požádat o zařazení opakovaně. Podmínky přijetí k AZ se neliší od přijetí do služebního poměru. Posouzení fyzické zdatnosti pro přijetí k AZ se oproti vojákům z povolání nekoná. Posledním krokem je pak vydání rozhodnutí ředitele KVV o zařazení do AZ (Aktivní záloha ..., 2022), a podepsání dohody o zařazení do AZ (Lžičař, 2024).

AZ byla vytvořena pro potřebu doplnění ozbrojených sil jako tzv. „záloha“, která bude kvalitně vycvičená, okamžitě dostupná a dosažitelná. Dalším důvodem vzniku bylo propojit občanskou sféru s ozbrojenými silami ČR (Aktivní záloha ..., 2022).

V **době míru** se může jednat o nasazení vojáků k různorodým činnostem jako jsou operace na území státu i v zahraničí, záchranné práce při živelních pohromách, plnění úkolů Policie

ČR (IZS) nebo i střežení objektů důležitých pro obranu státu, především vojenských objektů. V rámci zahraničních operací musí voják s těmito prokazatelně souhlasit. Součástí je povolávání na pravidelná vojenská cvičení v konkrétní jednotce AZ, do které byl voják zařazen (Aktivní záloha ..., 2022).

Vojákovi je v době služby vyplaceno služné, příplatek za službu v zahraničí, odměna 18 000 Kč/rok (za vojenskou činnou službu nebo službu v operačním nasazení v délce min. 14 dnů), kde tato odměna se navyšuje, a to výsledkem služebního hodnocení velmi dobře o 6 000 Kč a pokud voják dosáhne výsledku výtečný, odměna se navyšuje o 9 000 Kč. Dále je vyplácena zvýšená odměna připočtená ke služnému (za zařazení v AZ po 2, 4, 7, 10 a 13 let), motivační odměna pro studenty VŠ ve výši 6 000 Kč (studenti v prezenčním studiu, kteří nedosáhli věku 26 let), stabilizační příspěvek 2 000 Kč (za znovuzařazení do AZ) a náborový příspěvek ve výši 30 000 Kč/rok dle stanovených podmínek (Lžičař, 2024).

V průběhu kurzu základní přípravy má voják v hodnosti vojína nárok na služební tarif ve výši 17 300 Kč (Aktivní záloha ..., 2023). Služební tarify vojáka v AZ u dalších hodností jsou stejné jako u VZP (viz Tabulka 1).

2.4 Účast na dobrovolném vojenském cvičení

Dobrovolné vojenské cvičení (dále jen „DVC“) je alternativní možností, jak se osobně a dobrovolně zapojit do obrany státu. Pokud občan požádá o účast na DVC, stává se vojákem v záloze a příslušníkem ozbrojených sil. Důvodem vytvoření DVC bylo zvýšit počet vojáků v záloze a propojit občanskou sféru s vojenskou (tak jako u AZ) (Aktivní záloha ..., 2022), avšak s tím, že po úspěšném dokončení vojenské přípravy nemá voják žádnou smlouvu s AČR a DVC je ukončeno.

Výhodou je, že po absolvování DVC může voják vstoupit do AZ nebo k vojákům z povolání a kurz základní přípravy má tímto splněný, není třeba absolvovat další.

Historicky první dobrovolné vojenské cvičení se uskutečnilo v říjnu roku 2016. Říjnového kurzu základní přípravy se zúčastnilo 15 vojáků v rámci DVC, z toho 14 mužů a 1 žena (+556 vojáků z povolání a 55 aktivních záložáků) (Zpěváčková, 2016).

Vojákovi povolánému k výkonu DVC náleží služné za počet dní vykonané vojenské činné služby, tedy 576 Kč/den. Jelikož je vojákovi na DVC udělena hodnost vojín, výše služného se stanoví dle služebního tarifu vojáka z povolání pro tuto hodnost (viz Tabulka 1). Vojákovi náleží také jednorázová finanční odměna ve výši 15 000 Kč. Odměna je vyplácena pouze

v případě úspěšného absolvování KZP a pokud voják nebyl hodnocen jako nevyhovující (Aktivní záloha ..., 2023).

VZP a vojáci v AZ skládají po absolvování kurzu základní přípravy vojenskou přísahu². Přísahu je nutné složit bez výhrad, neboť by pak služební poměr vůbec nemusel vzniknout. Je to nezbytný předpoklad již při přijímacím řízení, kde uchazeč dává najevo souhlas s vojenskou přísahou svým podpisem. Vyslovování přísahy při závěru kurzu základní přípravy má pak jen slavnostní účel (Hanák, 2020). Přísahu skládají i vojáci na DVC.

2.5 Dobrovolné předurčení

V rámci zákona č. 585/2004 Sb. o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), § 5 b), vstoupila 22. července 2023 v platnost novinka s názvem Předurčení pro doplnění ozbrojených sil. Jedná se o další možnost, jak se občané mohou zapojit do obrany státu tím, že bezprostředně absolvují lékařskou prohlídku a zavážou se k povinnosti účastnit se vojenského cvičení, pokud by se výrazně zhoršila bezpečnostní situace v zemi. Pokud by však ke změně bezpečnostní situace došlo, o povolání na vojenské cvičení by mimořádným opatřením musela rozhodnout Vláda České republiky, načež by k tomuto rozhodnutí musel být udělen souhlas ze strany Poslanecké sněmovny (Dobrovolné předurčení..., © 2024).

Mezi požadavky pro dobrovolné předurčení zůstává věk alespoň 18 a max. 60 let, občanství ČR, trestní bezúhonnost, zdravotní způsobilost a vlastní podpis čestného prohlášení o tom, že tato osoba nepodporuje a nepropaguje hnutí (či s ním jakkoli nesympatizuje) které důvodně směřuje k potlačování práv a svobod člověka a že tato osoba jakýmkoliv způsobem nevyjadřuje zášť rasovou, náboženskou nebo národnostní vůči jiným skupinám osob (Dobrovolné předurčení, © 2024).

² Vojenská přísaha:

*„Já, voják, vědom si svých občanských a vlasteneckých povinností,
slavnostně prohlašuji, že budu věrný České republice.*

*Budu vojákem statečným a ukázněným, budu plnit úkoly ozbrojených sil
a budu dodržovat právní a vojenské předpisy.*

*Svědomitě se budu učit ovládat vojenskou techniku a zbraně, připravovat se k obraně České republiky a budu
ji bránit proti vnějšímu napadení. Pro obranu vlasti jsem připraven nasadit i svůj život.*

Tak přísahám!“

(Profesionální voják, 2023)

Předurčení pro doplnění ozbrojených sil je vázáno na dobu určitou, počítá se s dobou nejdéle 5 let, poté je možnost opakovaného prodloužení. Vojákovi, který v rámci dobrovolného předurčení dokončil vojenské cvičení, náleží odměna ve výši 15 tisíc Kč (Předurčení pro doplnění ozbrojených sil, © 2024).

Žádostí o dobrovolné předurčení bylo k 31. 12. 2023 evidováno do 100. KVV stihla ke stejnému datu vyřídit asi ½ z nich. Zbytek žádostí je stále v řešení (Armáda České republiky 2023, © 2024).

Armádní rekruteři se snaží o individuální přístup k potenciálním rekrutům, zaměřují se na jejich zájmy a schopnosti a snaží se najít shodu s potřebami armády. Důraz kladou na poskytnutí informací a podpory pro rozhodnutí budoucích vojáků, aby se cítili vázáni k armádě a mohli dosáhnout svých cílů v rámci služby (McIntyre, 2017).

Rekrutéři mají skutečný zájem o dobrovolníky a snaží se pomáhat mladým lidem objevovat možnosti, které by jinak neměli. Důležitým aspektem je poskytování informací a podpory při rozhodování o budoucí kariéře, s důrazem na dlouhodobé perspektivy a možnost osobního rozvoje v rámci služby. Tento přístup zdůrazňuje armádní hodnoty jako jsou bratrství, spolupráce a péče o ostatní, což může být pro mnohé přitažlivým prvkem při rozhodování o vstupu do armády (McIntyre, 2017).

Armáda nabízí rozmanité příležitosti pro všechny občany, kteří se alespoň minimálním způsobem chtějí angažovat na obraně své země. Bezpečnost a zachování stability v ČR zůstávají společným cílem všech oblastí vojenské služby.

3 POVINNÁ VOJENSKÁ SLUŽBA A ZÁLOHY V MINULOSTI

Již v minulosti byla povinná vojenská služba a zálohy nedílnou součástí společenského a vojenského řádu, kdy především muži byli povolávání k obraně své země a ochraně její stability. Historie tak sahá až do dob, kdy byla tato povinnost vnímána jako základní pilíř národní obrany, výchovy a vedení mužů k vojenským dovednostem. Způsob, jakým se ČR dostala do situace dnes je uvedena v následující kapitole.

Vznik základní vojenské služby v českých zemích se datuje od roku 1649, kdy první vojáci vstupovali do armády na bázi dobrovolnosti, avšak s vědomím, že se upisují na službu doživotní (Historie základní vojenské služby..., © 2024). Profesionální armáda nebyla vždy jedinou armádní složkou v naší zemi. Branná povinnost a dobrovolná vojenská služba byla v naší zemi již od počátku 19. století (Kuthan, 2018).

3.1 19. – 20. století

Začátkem 19. století byla císařem Františkem I. zrušena doživotní vojenská služba pro naverbované vojsko. Služba se poté zkrátila na 10, 12 a 14 let dle jednotlivých druhů. Vojáci poté mohli armádu opustit, avšak zde byla možnost jejich vyzvání k obnovení služby. V průběhu dalších 45 let byla doba služby sjednocována a zkracována a 58. rokem došlo k zavedení všeobecné branné povinnosti (VBP) na 8 let (Kuthan, 2018). Roku 1868 musela být VBP opět obnovena. Týkala se nově velké většiny mužské populace a délka byla stanovena na 3 roky (Historie základní vojenské služby..., © 2024). Nová branná povinnost byla reakcí na porážku ve válce s Pruskem a musela tak být zavedena na reformu rakousko-uherské armády. V návaznosti na reformu tak musely být zrušeny možnosti jakéhokoliv osvobození od služby u armády. Pokud vojáci odsloužili tuto dobu, následovalo sedm let záloh a dvouletá služba v tzv. „zeměbraně“. VBP byla roku 1912 nově zkrácena ze tří let na dva roky (Kuthan, 2018).

Po I. světové válce došlo k porážce a rozpadu Rakousko-Uherska. Národy se poté osamostatnily. Vznik československého zahraničního odboje v průběhu let přinesl boje na různých frontách, jednotky tak projevily vysokou úroveň bojovnosti. Výsledkem byl vznik samostatného Československa v roce 1918. Odboje byly složeny z dobrovolníků (jejich víry k vytouženému cíli) a dnes jsou významnou součástí historie armády. Po osamostatnění československého státu bylo zapotřebí vlastní armády k ubránění před jednotkami z Maďarska, Německa a také Polska. K obraně vlasti se hlásili i dobrovolníci

z řad občanů, zapotřebí bylo každého jednoho občana. Opět to tedy byli dobrovolníci, co nejvíce pomohli při obraně nově vzniklého státu (Kuthan, 2018).

Kromě dobrovolníků a vojenské služby existovaly v souvislosti s brannou povinností i občanské spolky, ty poskytovaly výcvik s vojenskými prvky. Byly to spolky jako Sokol, dorost československé obce legionářské, Dělnické tělovýchovné jednotky, Orel a jiné. Tyto jednotky se vyznamenaly zejména v bojích proti Maďarsku, velení armády s přihlédnutím k těmto bojům aktivity občanských spolků respektovalo. Nejednalo se však o součást tehdejšího systému vojenských záloh, nýbrž o pouhou spolupráci a případně i podporu ze strany armády. Dobrovolníci, kteří si prošli některou z forem branných výcviků navíc později projeví zájem u armády sloužit (Kuthan, 2018).

Rok 1920 přinesl branný zákon (zákon č. 193/1920 Sb.) a s ním i VBP. Služba byla vymezena nejdříve na 14 měsíců, po čtyřech letech prodloužena na 18 a v souvislosti s příchodem Adolfa Hitlera k moci byla v roce 1933 délka povinné vojenské služby stanovena na 24 měsíců (Historie základní vojenské služby..., © 2024). Po vykonané službě byli někteří z mužů navraceni do svých civilních životů a byli přeřazeni do I. nebo II. zálohy. Obě skupiny měly být zálohou v případě vyhlášení války. Účelem I. skupiny bylo doplnit armádu v konkrétních útvech a II. skupina byla určena pro strážní službu v týlovém prostoru. S příchodem Německa došlo i k ukončení činností zmíněných polovojenských a tělovýchovných jednotek (Kuthan, 2018).

Po skončení II. světové války byla branná povinnost ukládána v 17 letech, odvodní řízení se konalo v 19 letech a na dvouletou službu se chodilo ve 20 letech (Historie základní vojenské služby..., © 2024). Část vojáků se rozhodla v armádě setrvat a další část se vrátila ke svým rodinám (Kuthan, 2018). Rok 1949 přinesl nový branný zákon, hlavní myšlenkou bylo stanovení povinné vojenské služby pro všechny muže ve věku od 17 do 60 let na 2 roky (Historie základní vojenské služby..., © 2024). V případě ozbrojeného konfliktu mohl být voják vyzván k nástupu do aktivní služby. Komunistický režim měl v letech 48-89 za následek změny ve vnímání povinné vojenské služby veřejností, které mnohdy přetrvávají i dodnes. Občanská branná povinnost (někdy i dobrovolná), se změnila na nucenou a někteří občané se této povinnosti snažili uniknout získáním tzv. „modré knížky“ (Kuthan, 2018).

Roku 1990 vznikla první novela branného zákona se zkrácením PVS o 6 měsíců a byla uzákoněna možnost civilní služby. Za 2 roky další novela branného zákona zkrátila délku trvání povinné vojenské služby na 1 rok (Historie základní vojenské služby..., © 2024). Vojáci v záloze, kteří právě absolvovali povinnou vojenskou službu však nebyli na další

vojenská cvičení povolávání, a to z důvodu nízkých financí a nevyjasněné představě o budoucnosti záloh (Kuthan, 2018).

3.2 Příchod 21. století, nové hrozby a rizika

S příchodem nového století přišel i záměr zrušit základní vojenskou službu, a to původním ministrem obrany Jaroslavem Tvrdíkem. Služba měla oficiálně skončit k 31. prosinci 2004. Tento záměr vláda schválila a začátek roku 2004 přivedl na povinnou vojnu posledních 878 branců (Historie základní vojenské služby..., © 2024). Po 140 letech došlo ke skončení povinné vojenské služby v České republice, kdy 18. listopadu 2004 tehdejší prezident Václav Klaus podepsal nový branný zákon (dnešní zákon č. 585/2004 Sb.), kterým se oficiálně zrušila povinná vojna (Tisková a informační služba MO, 2004).

Rok 2003 byl považován jako první rok, kdy započala transformace AČR s jejím cílem vytvořit plně profesionální armádu (Czech Military Review 3, 2022).

Armáda České republiky je od roku 2005 plně profesionální a branná povinnost bude využita pouze pokud nastane jeden ze dvou krizových stavů – stav ohrožení státu³ nebo válečný stav⁴ (Historie základní vojenské služby..., © 2024).

Dle Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky z roku 2012 není aktivní záloha vnímána odpovídajícím způsobem a Ministerstvo obrany doposud nenašlo její stálé místo ve struktuře ozbrojených sil ČR. V roce 2012 tedy stále nebyl naplněn záměr použití aktivních záloh pro přednostní doplnění vybraných útvarů sloužících pro potřeby ozbrojených sil ČR (Ministerstvo obrany České republiky, 2012).

Koncept hrozby pro domovinu historicky nabýval mnoha forem. Zatímco otázky bezpečnosti jsou trvalými národními obavami, zkoumání způsobů, jak předvídat a předcházet hrozbám v zemi nabralo v novém století na významu. V posledních letech se ČR zaměřovala na domácí bezpečnost a prevenci hrozeb. Touha chránit svou vlast je tak velmi předvídatelná. (Nemeth, 2013).

Hrozby přicházejí v mnoha podobách, a pokud je něco pravdivého o poslední dekádě, je to evoluce v definici hrozby. Někteří by mohli tvrdit, že hrozby jsou ty věci, které vycházejí

³ Stav ohrožení státu vyhláší parlament na návrh vlády, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost nebo demokratické základy státu (Česko, 1998).

⁴ Válečný stav se vyhláší, je-li Česká republika napadena, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. O vyhlášení válečného stavu rozhoduje parlament (Česko, 1993).

pouze z vojenských zdrojů – ve formě armád nebo zbraní. Jiní by mohli tvrdit, že hrozba je vyvolána přírodními katastrofami nebo událostmi, které jsou nepředvídatelné. A je tu stále ještě další koncepce, která se zabývá hrozbami jaderných, chemických a biologických zbraní (Nemeth, 2013).

Události a akce mají mnohem dál dosahující účinky, než bylo vidět dříve, a to propojeností lidí, společností a ekonomik. Dochází k měnící se situaci v oblasti bezpečnosti, vznikají nové hrozby⁵ a rizika⁶. Hrozba terorismu se stále více decentralizuje a může být obtížnější ji detekovat (Bullock et al., 2018).

Bezpečnost hranic se stala klíčovou součástí domácí bezpečnosti. Je třeba řádně zabezpečit státní hranice, aby se zabránilo jakýmkoli teroristickým útokům těch, kteří sem přicházejí bez kontroly na hranicích a s falešnými doklady. Skutečnost, že není možné přesně identifikovat počet nelegálních přistěhovalců, kteří v současnosti žijí v zemi, živě dokazuje, že má stát jen malou kontrolu nad hranicemi (Gaines, Kappeler, 2012).

Kybernetické hrozby a rostou a představují stále větší obavy pro kritickou infrastrukturu uvnitř státu. Přírodní nebezpečí jsou nákladnější na řešení s proměnlivějšími důsledky, částečně způsobenými faktory, jako je změna klimatu a vzájemně provázaná a stárnoucí infrastruktura. Komplexnost a provázanost hrozeb se tak mění mnohem rychleji (Bullock et al., 2018).

Nově vznikající a rozvíjející se hrozby, které přichází s on-line technologiemi vyžadují větší pozornost v oblasti kybernetické bezpečnosti, prevence kybernetického zločinu a ochrany kritické infrastruktury. Komplexnost a rychlost, s jakou se kybernetické prostředí mění, vyžadují pečlivost při prevenci útoků, protože se stále více každodenní život občanů stává závislým na neustálém provozu počítačů a počítačových systémů (Bullock et al., 2018). Lze vzpomenout například kybernetický útok na UNOB, kdy unikla některá data a soubory zaměstnanců univerzity.

Je proto nezbytné, aby každý porozuměl základům bezpečnosti své vlasti a byl motivován zapojit se do akcí, které pomohou zlepšit bezpečnost a ochranu svých komunit (Bullock et al., 2018).

⁵ Hrozba = „jakýkoli fenomén, který má potenciální schopnost poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem“ (Ministerstvo vnitra ČR, © 2024a).

⁶ Riziko = „možnost, že s určitou pravděpodobností vznikne událost mající nežádoucí následky“ (Ministerstvo vnitra ČR, © 2024b).

Dnes Ministerstvo obrany široce usiluje o bezpečnost. Vzhledem k tomu, že je zodpovědné za ochranu země před útoky jiných národů a možnými teroristickými útoky velkého rozsahu (či jiných hrozeb pocházejících zvenku), je přirozené, že zdroje z MO jsou vkládány do úsilí o vlastní bezpečnost nebo obranu (Gaines, Kappeler, 2012).

AČR působí ve strukturách NATO již více než 25 let. 12. března 1999 ČR učinila velký krok při jejím připojení k tehdejším 16 státům, které tvořily Severoatlantickou alianci. Připojení k této alianci pro ČR znamenalo plnit úkoly vyplývající z členství v NATO – využívání systému kolektivní obrany a stejně tak se na bezpečnosti a obraně podílet. Od roku 1999 rovněž AČR pro Severoatlantickou alianci své síly vyčleňuje, a to například pravidelnými cvičeními, účastí na zahraničních operacích anebo poskytnutím svých pozemních a vzdušných sil (Ministerstvo obrany ČR, © 2024b).

Diskutovaným tématem je v posledních měsících i společná evropská armáda, tato myšlenka však nevznikla nedávno a v posledních měsících jen nabrala na síle, a to ruskou vojenskou invazí na Ukrajinu začátkem roku 2022. Není to však jediný faktor ohrožující bezpečnost EU, lze zmínit i převládající nejistotu na Blízkém východě a v severní Africe, přetrvávající konflikty v Sýrii a Libyi a pokračující migrační krizi, která v Evropě způsobila politické nepokoje a výrazně negativně ovlivnila i její bezpečnostní situaci. Nestabilní prostředí, nepokoje a konflikty v blízkém i vzdáleném okolí EU tak zintenzivnily tlak na zvýšení úrovně evropské bezpečnosti a obrany. Státy však o společnou evropskou armádu příliš nestojí, a to z potřeby přenosu národních sil, prostředků a kompetencí z členských států na úroveň unijní (Czech Military Review 1, 2023).

Pro účinnou obranu země je nezbytné mít armádu plnou kvalitně připravených vojáků, kteří budou schopni těmto výzvám čelit. Kurz základní přípravy je povinnou cestou a základním klíčovým prvkem v jejich výcviku, kde se vojáci učí základním dovednostem a strategiím. Ty jim umožní efektivně reagovat na různé situace a hrozby. Tento kurz nejen poskytuje vojákům potřebné znalosti a dovednosti, ale také buduje jejich morálku a odhodlání bránit ČR před nebezpečím přicházejícím zvnějšku. KZP je investice do budoucnosti národní bezpečnosti a stability.

4 KURZ ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY

K 1. 1. 2024 je kurz základní přípravy (dále jen „KZP“) uzpůsoben tak, že pro vojáky z povolání je délka vymezená na 2 měsíce, AZ a DVC mají délku kurzu uzpůsobenou na 6 týdnů (4 týdny výcvik a 2 týdny čerpání volna za nepřetržitý vojenský výcvik). Tím se pro AZ a DVC stává kurz daleko intenzivnějším než pro vojáky z povolání, avšak v obou případech se jedná o výcvik v rámci 240 výcvikových hodin.

Požadavky jsou na všechny účastníky kurzu kladeny stejně, dle Konvalinky je jen a pouze jeden kurz a jedna cesta (Pavel Konvalinka..., 2022). Zkrácený kurz pro specialisty trvá pouze 2 týdny, účastníky jsou vojáci v AZ vojenského zdravotnictví, psychologických, právních a dalších odborných specializací (KZP – Specialista, © 2023). Kurz je pro všechny uzpůsoben jako nepřetržitý vojenský výcvik.⁷

V minulosti se kurz lišil například tím, že vojáci na DVC nemuseli být přezkušováni ze vstupních a výstupních fázových testů. Od roku 2023 je kurz stejný formátem, délkou a obsahem pro všechny (Lžičar, 2023) (vyjma specialistů – nezjištěno).

Pozornost musí být věnována i školení a vzdělávání velitelů (instruktorů) v této oblasti. K úspěšnému vedení vojáků na KZP je zapotřebí, aby velitelé měli potřebné vlastnosti, dlouholetou praxi v oboru, smysl pro organizaci, vedení skupiny osob a další. Rozsah zkušeností závisí na dané vojenské hodnosti instruktora (Czech Military Review 3, 2022).

Níže je popsána forma EDIP, tedy forma výuky na KZP (Profesionální voják, 2023):

- E – Education (výklad),
- D – Demonstration (ukázka),
- I – Imitation (napodobování),
- P – Practice (procvičování).

⁷ *Nepřetržitý vojenský výcvik (NVV) = nepřetržitý sled výcvikových činností, které mají prohloubit či prověřit úroveň výcviku, psychickou a fyzickou odolnost vojáků co nejvěrnějším přiblížením k podmínkám reálného plnění úkolů (zákon 221/1999 Sb.), a zahrnuje teoretickou přípravu na učebnách, praktický výcvik na cvičišťích, přípravu vojenského materiálu k výcviku, přesuny do prostoru výcviku a zpět, údržbu vojenského materiálu po ukončení výcviku, přípravu na zaměstnání příštího dne, samostatné studium, vyhodnocovací činnost a další (Průběh kurzů základní přípravy, © 2024).*

Je to zatížení, kdy člověk nemá čas na odpočinek, pouze čas na oddech. Velitelé zjišťují, zda vojáci jsou schopni přežít odloučení od rodiny, od sociálních sítí a narušení pohody a komfortu na delší dobu.

4.1 Jednotlivé části příprav

Následuje obsahová náplň kurzu základní přípravy. Stěžejní je teoretická a praktická příprava z několika oblastí (předmětů). Pro vojáka je nutné absolvovat celý výcvik v rámci všech zaměstnání. Instruktoři vojáky hodnotí průběžně a v případě potřeby se jim individuálně věnují (Profesionální voják, 2023).

4.1.1 Základní řády

Předmět Základní řády učí vojáky právnímu řádu ČR, zákonům, brannému zákonodárství, veškerým právům a povinnostem. Seznamuje vojáky se základní právní úpravou vnitřních a vojenských předpisů (Daněk, 2018).

Dokumentem pro seznámení se s vnitřními předpisy je dnes už poměrně zastaralý dokument Základní řády ozbrojených sil České republiky z roku 2001 (Zákl-1).

4.1.2 Pořadová příprava

Vojáci si osvojují základní cviky a činnosti v rámci přípravy k plnění úkolu. Jedná se o správné a přesné provedení cviků a pohybů se zbraní a beze zbraně, především však o znalost veškerých nařízení a pravidel vojenské zdvořilosti a vojenské kázně, kam patří i zásady stejnokrojové kázně (Daněk, 2018). Cviky se provádí vždy v přestávkách mezi jednotlivými činnostmi (Velitelství výcviku..., 2015).

Další oblastí edukace je pozdrav a vzdávání vojenské pocty, tvary, setrvání a vystoupení z tvaru, příchod k nadřízenému a zásady komunikace při oslovení.

Dokumentem pro tuto oblast je Cvičební řád ozbrojených sil České republiky z roku 2005 (Zákl-2), který mimo jiné obsahuje i pravidla a návody k daným cvikům.

4.1.3 Taktická příprava

Taktická příprava zahrnuje základní znalosti a dovednosti v různých typech bojové činnosti: činnost vojáka v boji, voják v obraně, voják za útoku, voják za přesunu, činnost v prostoru rozmístění mimo boj, činnost pozorovatele a spojky a činnost vojáka jako pátrače. Vše se provádí s důrazem na dodržování bezpečnostních opatření (Velitelství výcviku..., 2015).

Příprava vojáka k boji zahrnuje rozkazy, ochranu, stráž a střežení, munice (její kontrola, naplnění, přerozdělení a uložení), zbraně (kontrola funkčnosti, údržba), osobní maskování, výstroj, rádio, radiostanice, ostatní materiál (tekutiny, strava, pouta, trhaviny, světlice).

4.1.4 Střelecká příprava

Zaměstnání ze střelecké přípravy je zaměřeno na studium o vojenských zbraních a jejich druzích, o vojenské munici a manipulaci se zbraní. Na učebně si vojáci vyzkouší složení a rozebrání zbraně a naučí se pojmenovávat její části.

Obrázek 1 – Rozborka-sborka zbraně na KZP

(Profesionální voják, 2023)

Za praktického nácviku střelby si vojáci zkusí střelení slepými i ostrými náboji z útočné pušky CZ 805 BREN A1 (nástupce samopalu vz. 58). Jedná se o samočinnou ruční zbraň, která se svým výkonem a zaměřením řadí mezi útočné (Velitelství výcviku..., 2015). Její použití při rozborce a sborce lze vidět na Obrázku 1 výše.

Prioritou k úspěšnému zvládnutí všech činností je naučit vojáky správné a rychlé manipulaci s vojenskými zbraněmi, zaujmoutí správné polohy ke střelbě (a její naznačení), následné zastavení střelby a vybití zbraně (Daněk, 2018).

4.1.5 Ženijní příprava

Oblast ženijní přípravy zahrnuje budování okopů, práci s ženijním nářadím (ženijní lopaty, krumpáče, pily, sekery, palice), maskování, maskovací prostředky, trhaviny, ženijní zátarasy (výbušné, nevýbušné, z betonového bloku, drátěné aj.). V teoretické části se vojáci

seznamují se zásadami práce s ženijními prostředky, budováním okopů a použitím ženijních zátaras (Velitelství výcviku..., 2015).

4.1.6 Ochrana proti zbraním hromadného ničení

Ochrana proti zbraním hromadného ničení (dále jen „OPZHN“) je souhrn zvláštních opatření, jejichž cílem je předcházet ohrožení vyplývajících z použití jaderných, biologických a chemických zbraní, dále individuální a kolektivní ochrana a ochrana před zamořením osob, materiálu a terénu (Velitelství výcviku..., 2015).

Pro výcvik se fasuje ochranná maska OM-90 (viz Obrázek 5). Její zorné pole je 70 % a lze s ní i střílet. Použití je vhodné pouze pokud prostředí obsahuje 17 a více procent kyslíku (Velitelství výcviku..., 2015).

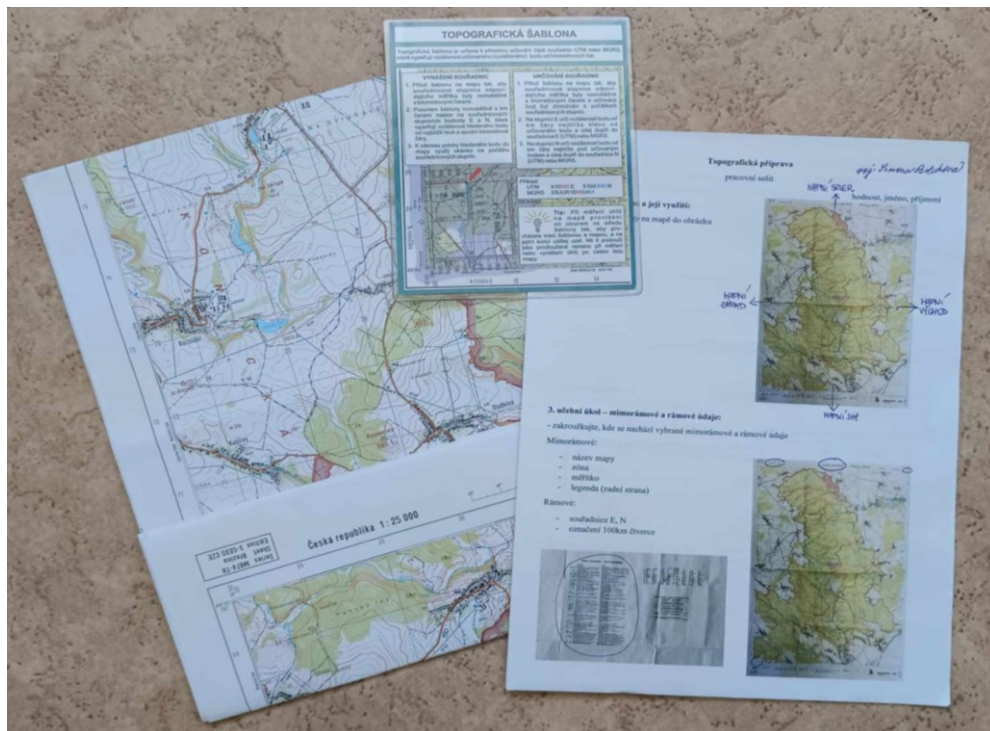
4.1.7 Spojovací příprava

V tomto zaměstnání si vojáci osvojí základy zajištění spojení a přenosu informací, kde tento přenos je uskutečněn hlasem nebo přenosem dat. Včasnost předání, věrohodnost a utajení informací je základním požadavkem pro provedení efektivního a správného spojení (Velitelství výcviku..., 2015).

4.1.8 Topografická příprava

Topografická příprava spočívá v přípravě mapových a topografických podkladů, navigačních pomůcek (kompas, buzola, hodinky), jejich použití, prostudování v prostoru předpokládaného nasazení a seznámení s geografickými charakteristikami území (Velitelství výcviku..., 2015).

Vojáci se naučí číst v mapě (a jak ji správně poskládat), určit přesnou polohu bodu na mapě a naučit se orientaci v terénu s mapou i bez ní. Pro edukační účely obdrží mapu Vojenského újezdu Březina, což je severní část vojenského výcvikového prostoru ve Vyškově a topografickou šablonu s měřítkem. Obdržené podklady lze vidět na Obrázku 2 dále.

Obrázek 2 – Mapa Vojenského újezdu
Březina a další podklady (vlastní)

4.1.9 Tělesná příprava

Vojáci prochází postupným fyzickým zatížením po celou dobu kurzu. Nezbytnou součástí jsou i ranní tělocviky. Cílem je získání nových pohybových schopností, zlepšení výkonnosti těla a dosažení požadované úrovně fyzické zdatnosti (Daněk, 2018). V počátku absolvují vstupní tělesné přezkoušení a v závěru výstupní, to se koná z důvodu zjištění, jak se vojáci fyzicky zlepšili. Tabulky pro tyto normy jsou uvedeny v Příloze P II.

4.1.10 Zdravotnická příprava

Ve zdravotnické přípravě je klíčové naučit se základům první pomoci a schopnosti improvizace v terénu. Vojáci se učí základním principům obnovy a zachování základních životních funkcí s pomůckami, které mají zrovna při sobě (Velitelství výcviku..., 2015). Na Obrázku 3 lze vidět taktické škrtidlo, které se vojáci naučí používat.

Instruktoři výcviku musí pro vyučování tohoto předmětu projít zdravotnickým kurzem anebo získat kvalifikační oprávnění zdravotnického instruktora jinak (Daněk, 2018).

Obrázek 3 – Taktické škrtdlo „turniket“
(Škrtdlo...)

V průběhu kurzu je voják přezkušován z 22 dovedností.

4.2 Dovednosti, které musí voják ovládat

Vojáci se na KZP učí mnoha praktickým úkolům, avšak konečným cílem KZP je zvládnutí následujících 22 dovedností, kterým se vojáci postupně učí (Základní příprava, 2023):

1. Pořadové cviky a pohyby beze zbraně.
2. Pořadové cviky a pohyby se zbraní.
3. Pozdrav, vzdání vojenské pocty vystoupení z tvaru a příchod k nadřízenému.
4. Bezpečnostní kontrola útočné pušky a pistole.
5. Rozebírání, skládání a údržba útočné pušky a pistole.
6. Nabití útočné pušky, vybití a odstraňování závady vleže.
7. Nabití pistole, vybití a odstraňování závady vstoje.
8. Činnost na palebné čáře.
9. Účinná střelba z útočné pušky vleže.
10. Účinná střelba z pistole vstoje obouruč.
11. Hod ručního granátu.
12. Cvik k zemi (k boji), vztyk, přískoky a plížení.
13. Překonání umělých překážek.

14. Zaujetí, budování a maskování palebného stanoviště pro střelbu vleže.
15. Ničení nepřítele palbou, granáty a bojem z blízka útočnou puškou.
16. Maskování jednotlivce.
17. Činnost na povel: „Masku – Připravit!“, „Plyn!“, „Masku – Sejmout!“, „Masku – Skrýt!“, „Plyn – Postřík!“, „Pláštěnku – Upravit!“, „Pláštěnku – Odložit!“.
18. Zástava krvácení škrtidlem a transport raněného.
19. Základní práce s mapou.
20. Orientace v terénu.
21. Navázání a kontrola spojení.
22. Přijímání signálů.

O výčtu těchto dovedností jsou vojáci obeznámeni již v úvodu některého z teoretických zaměstnání. Hodnocení probíhá pouze u některých dovedností. Počítá se s tím, že ty základní vojáci bez problémů zvládají. Hodnocení zbytku dovedností probíhá buď postupně v průběhu kurzu anebo v jeho závěru.

Obrázky dále znázorňují 2 z těchto dovedností. Hod ručního granátu je znázorněn na Obrázku 4 zde:

Obrázek 4 – Hod ručního granátu (Nováková, 2022)

Obrázek 5 níže zobrazuje práci s mapou v terénu za použití ochranných masek OM-90.

Obrázek 5 – Práce s mapou za použití OM-90 (Nováková, 2021)

Každá část, od základních řádů po tělesnou a zdravotnickou přípravu, přináší nezbytné dovednosti a znalosti pro úspěšné plnění úkolů v AČR. Závazek k přesnosti a bezpečnosti ve střelecké přípravě, důraz na týmovou spolupráci v ženijní přípravě či zvládnutí zásad komunikace a navigace v terénu ukazují, jakým způsobem každá část kurzu přispívá k celkové schopnosti vojáka.

Nové úpravy kurzu základní přípravy (KZP) od 1. 1. 2024 přinášejí větší důraz na individualizaci a intenzivnější výcvik pro AZ, DVC i DP, zatímco zachovávají standardní délku a obsah pro VZP. Jednotný kurz poskytuje základní znalosti a dovednosti, které jsou klíčové pro efektivní a bezpečnou službu v Armádě České republiky.

5 ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI

Teoretická část čtenáře uvedla do základních právních předpisů v oblasti obrany České republiky, seznámila je s požadavky pro vstup do Armády České republiky a blíže popsala jednotlivá teoretická i praktická zaměstnání v kurzu základní přípravy. Seznámila čtenáře se základními pojmy, historií povinné vojenské služby a záloh v českém státě a s novodobým pojetím hrozeb a rizikům.

V druhé, praktické části bude čtenář součástí přijímacího řízení do AČR a následně i součástí KZP. Další kapitoly jsou věnovány problematice náboru a propagace armády, k odpovědím na výzkumné otázky budou použity metody a vyhodnoceny nedostatky, kterým je třeba se blíže věnovat. Součástí práce je optimalizace KZP pro nábor personálu AČR.

Zkušenosti projevené v popisné části práce autorka získala v době, kdy byla součástí KZP pro 8. měsíc roku 2023. Druhá část je zakončena praktickými návrhy a doporučeními pro zvýšení počtu vojáků v AČR, kde předpokladem pro dokončení této kapitoly je splnění hlavního cíle diplomové práce.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 ČINNOSTI PŘED A V PRŮBĚHU KURZU ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY

V návaznosti na praktickou část bude další kapitola věnována nezbytným činnostem, které je třeba před vstupem na kurz základní přípravy provést. Všechno začíná u rozhodnutí občana stát se VZP nebo vojákem v záloze. Nezbytná je rovněž vnitřní motivace, bez které voják jen těžko bude vlasti sloužit. Občané si vybírají dle míry podílení se na obraně státu z 5 způsobů, které byly popsány v teoretické části.

6.1 Rozhodnutí občana stát se vojákem

Pokud se občan rozhodne pro kariéru vojáka, může svou žádost podat elektronicky na náborových stránkách AČR. Poté se s ním spojí rekrutér a telefonicky si s ním domluví schůzku na Rekrutačním pracovišti Zlín, Olomouc, Ostrava, Jihlava, Pardubice, Hradec Králové, Ústí nad Labem, České Budějovice, Plzeň, Liberec nebo Karlovy Vary. V současné době se KVV snaží veškeré žádosti vyřizovat on-line bez osobní přítomnosti uchazeče. Ta je vyžadována až při úvodním setkání a při dodání nezbytných dokumentů.

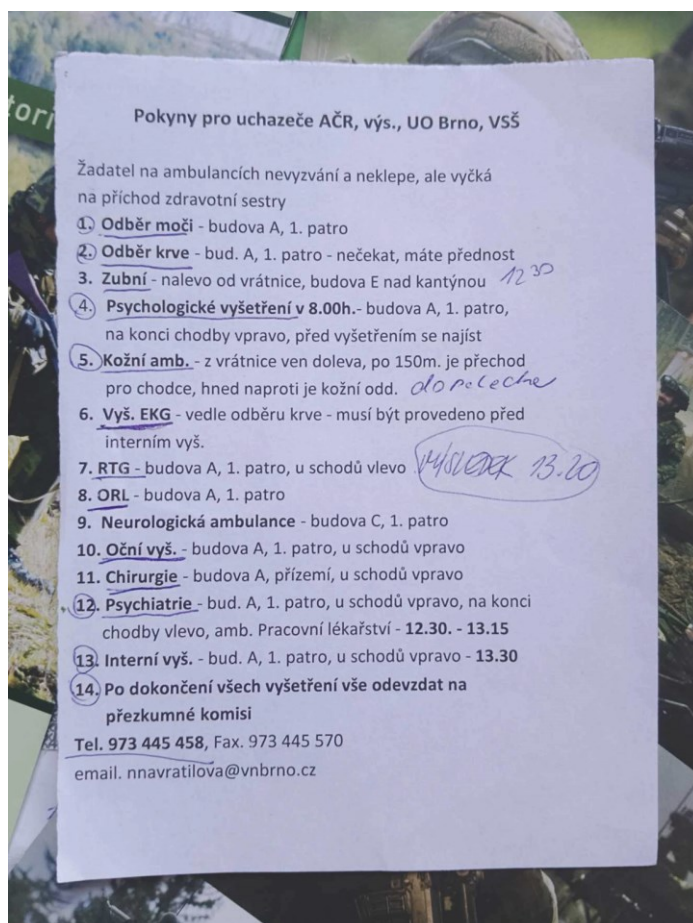
6.2 Před vstupem na kurz základní přípravy

Na úvodní schůzce přijímacího řízení bude rekrutérem položeno několik základních otázek, dojde k podepsání dokumentů, VZP a AZ si vyberou pozici a určí se termín lékařského vyšetření (Lžičař, 2024). Pokud občan vstupuje k VZP, do AZ nebo na UNOB, absolvuje vyšetření v jedné z vojenských nemocnic (Brno, Olomouc nebo ÚVN Praha) (Surová, 2024). Na Obrázku 6 lze vidět hlavní vstup do budovy Vojenské nemocnice Brno.

Obrázek 6 – Vstup do Vojenské nemocnice Brno (vlastní)

Vojáci na DVC a dobrovolně předurčení musí nově od 1. 1. 2024 absolvovat vyšetření v jednom z center zdravotních služeb. V minulosti však z kapacitních důvodů mohlo docházet k přemístování uchazečů o DVC do vojenských nemocnic nebo uchazečů o AZ do center zdravotních služeb. (Surová, 2024) Výčet vyšetření se odvíjí právě podle toho, kam občan vstupuje⁸. Obrázek 7 uvádí výčet vyšetření uchazečky o DVC (autorky práce) ze dne 13. 6. 2022, které absolvovala ve Vojenské nemocnici Brno.

Obrázek 7 – Výčet vyšetření ze dne 13. 6. 2022 (vlastní)

Po úspěšném absolvování zdravotnického vyšetření dostává uchazeč posudek o zdravotní způsobilosti (viz Příloha P III.) a je tímto shledán zdravotně způsobilým, zdravotně způsobilým za určitých podmínek nebo zdravotně nezpůsobilým.

⁸ Výčet konkrétních vyšetření pro VZP a AZ v brožuře zde: <https://www.doarmady.cz/file/edee/ke-stazeni/vojak-z-povolani/brozury/lekarske-vysetreni-vn.pdf>

Výčet konkrétních vyšetření pro DVC a dobrovolně předurčené v brožuře zde: <https://www.doarmady.cz/file/edee/ke-stazeni/vojak-v-zaloze/brozury/posouzeni-zdravotni-zpusobilosti-ucz.s.pdf>

Po úspěšném absolvování zdravotnického vyšetření se mohou uchazeči fyzicky a psychicky začít připravovat na několikátýdenní cestu k armádě. Dle obdržných pokynů se uchazeči dostaví na Velitelství výcviku – Vojenskou akademii do Vyškova (VeV-VA Vyškov), kde KZP probíhá, a to bez možnosti opuštění výcvikového prostoru nebo jen za výjimečných situací. Uchazeči tak musí dbát nízké nebo vysoké připravenosti – to už záleží na každém zvlášť. Hlavní vstup do budovy VeV-VA Vyškov je znázorněn na Obrázku 8 níže.

6.3 Prvních 5 dní na kurzu základní přípravy

Následuje popisná část práce, kde se autorka bude snažit co nejvíce přiblížit průběh KZP v prvních pěti dnech. Pro účely diplomové práce se autorka rozhodla kurzu osobně zúčastnit v rámci DVC. Kurz proběhl v srpnu 2023.

Den 1 – 1. 8. 2023

Obrázek 8 – Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov (vlastní)

Po příjezdu do kasáren ve Vyškově se všichni měli sejít v kinosálu, kapacita sedadel však nestačila a někteří seděli i na schodech. Po několika hodinách rozřazování jednotlivců do skupin přišlo na řadu rozřazování do třetí čtyř čtvrté roty, ve které byla i autorka. Všichni se společně odebrali do místnosti, kde se předkládaly občanské průkazy a řešilo se úvodní papírování. Páni rotmistři tuto četu poté odvedli do ubytovacího zařízení. Na příštím nástupu se mělo jít pro oběd, ten byl ve formě studené kuchyně. Dvě konzervy s masem a rybou, jogurt, jablko, čokoládová tyčinka a chleba. Celý den přšelo, a tak se mnoho vojáků nevyhlo ani promočeným botám. Odpoledne se šel fasovat materiál (malé a velké polní – tzv. nečistá

část) a oblečení (tzv. čistá část). Nejdříve se šlo pro do Budovy centra základní přípravy pro materiál. Fasovala se maska s filtrem, pončo, batohy na malou a velkou polní, pouzdro na čutoru, lopata, chrániče na kolena a přilba. Každý z čety také obdržel Příručku vojáka pro studium. Všechnen materiál byl odnesen na pokoje. Následovalo fasování výstroje – polní boty (AZ fasovaly dva páry, DVC jeden pár), stélky do polních bot, několik párů ponožek, pracovní a vojenské kalhoty, náčelníky, pracovní a vojenské blůzy, svetr, rukavice, kabát, opasek, čepici a kuklu. Dále se fasovaly věci pro údržbu materiálu, stravování venku – polní krém, kartáče, třídílné jídelní nádoby, příbor, polní láhev (čutoru), ručníky, utěrky a také jmenovky, odznaky a náložky na výstroj.

První den byl tedy věnován seznámení s vojenským světem, rozdělením do čet, základním seskupením do čet, fasováním předmětů a úvodní besedou s hlavními instruktory třetí čety čtvrté roty. Hned od prvního dne bylo vojákům sděleno, že pokud není nástup, vycházet z pokojů nelze. Vycházet šlo pouze pro přípravu vlastního jídla a jen a pouze v celé výstroji i s opaskem a čutorou na sobě. Zakázáno bylo i ležení na posteli, ta měla být středem zájmu až těsně na večer po samostudiu. Kanady musely být na nohou celý den. Mobil šlo využívat pouze pokud byla četa na pokojích a večer, instruktoři s nimi nesměli nikoho vidět a ani jej nešlo brát s sebou z pokoje. Nástupní prostor pro vojáky lze vidět na Obrázku 9.

Obrázek 9 – Nástupní prostor pro vojáky (Bezděk, 2013)

Den 2 – 2. 8. 2023

Druhý den hned ráno proběhla rozcvička, běh na vytrvalost tam i zpět a silová rozcvička. Hned v 7 ráno se nasadily kanady a pochodovalo se do budovy, kde se četa celé dopoledne učila základním řádům a pořadové přípravě. Tu ode dneška vojáci trénovali i v praxi –

pochodování ve tvaru i na místě a seskupení. Ani druhý den nebylo pro četou možné dostat teplé jídlo, stále bylo nutné vystačit si se studenou kuchyní, tentokrát ve formě masa v konzervě, dvou klobás, půlky chleba, tatranky, broskve, 1,5l vody a kaštanů v čokoládě. Dnešním dnem započal úkol pro vojáky naučit se všechny hodnosti, vojenskou přísahu, studijní materiály „*Voják je povinen*“ a „*Voják je zejména povinen*“. Kdykoli se mohlo zkoušet, a tak to vojáci nechtěli nechat náhodě a při každé chvíli na odpočinek se připravovali. Druhý den probíhal takřka ve znamení toho prvního.

Den 3 – 3. 8. 2023

Třetí den začal silovou rozcvičkou a jak jinak než během na dané místo rozcvičky. Dnes je na programu vstupní fyzické přezkoušení, a tak se vojáci nemohli hned ráno příliš vyčerpat. Poté se pár minut strávilo na pokojích a hned se odcházelo. Vojáky čekaly kliky, sedy-lehy a vytrvalostní běh na 12 minut. Vojáky absolvovaly totéž bez kliků. Dle slov instruktorů 2/3 lidí celé čety (kde bylo cca 34 osob) testy nezvládla, nebyl to však důvod pro ukončení a vyhození z KZP. Příloha P II. ukazuje normy a hodnocení jednotlivých částí pro vojáky v záloze.

Dnes třetí četa čtvrté roty poprvé zavítala do stravovacího zařízení. Výdej probíhal formou stravenek. Ne vždy však bylo na výběr ze dvou jídel, vypadalo to tak, že na tuto četou zbylo posledních pár těch „lepších“ jídel. Jídla si totiž vybíraly (nejspíš) i dvě čety před tou třetí a všichni instruktoři. Odpoledne bylo věnováno teorii v rámci zdravotnické přípravy, OPZHN, vojensko-občanské přípravy a taktické přípravy. Přínosným byla praktická ukázka a nácvik použití taktického škrtidla turniket. „*To první, co voják musí umět, je nasazení škrtidla*“, prohlásil jeden z instruktorů.

Den 4 – 4. 8. 2023

Ranní rozcvička se nesla v duchu kondičních cvičení, opět s vytrvalostním během. V odpolední výuce se četa poprvé něco přiučila o topografické přípravě, součástí výuky byla práce s mapou a topografickou šablonou. Po výuce se všichni vojáci v četě pod vedením jednoho z instruktorů odebrali do budovy, kde je čekalo fasování útočné pušky CZ 805 BREN. Se zbraněmi se šlo i najíst, avšak musel je někdo venku hlídat a pojíst později. Poté instruktoři opět četou odvedli do učebny, kde se měla naučit manipulaci s touto zbraní, rozborku i sborku. Většina čety vypadala, že už někdy zbraň držela. Vojákům šla rozborka-sborka lépe než vojákyním. Po skončení výuky následovala praxe. Pohyb se zbraní, držení a pochodování a také plížení se zbraní. To některým šlo velmi těžce, jelikož pohyby se zbraní vleže nejsou jednoduché.

Den 5 – 5. 8. 2023

Po nafasování zbraně z předešlého dne čtu čekal ranní běh, který probíhal se zbraní v ruce. Běželo se dlouhou trasu do kopce, následovalo pár silových cvičení a běh se zbraní zpět do pokojů. Dnes byly za úkol další pohyby se zbraní. Čas po obědě v rámci jednotlivých příprav vojáci prožili s plnou polní, se zbraní a s protichemickou maskou. Součástí pátého dne bylo i více učení, více pohybu mimo pokoje a s tím spojeno i méně odpočinku.

Zhodnocení KZP

Ke každému pohybu existovala pravidla, nikdo se samovolně pohybovat nesměl. Pohyb pouze v četě a vpředu s instruktorem. Pokud chtěl někdo promluvit, musel se instruktora dovolit. To vše v souladu s vojenskou etikou. Pro nedostatek spánku se vojákům v učebnách mnohdy zavíraly oči a padala hlava. Každý den byly uděleny nové úkoly, na předešlé dny se nabalovaly další úkoly a na odpočinek tak bylo málo času. Avšak při nepřetržitém výcviku si na to člověk zvykne rychle, jen je třeba velkého odhodlání a motivace pro dokončení kurzu.

Z vlastního pohledu by autorka pro začátek kurzu doporučila besedu s psychologem pro rady a tipy, jak KZP zvládat, jelikož začátek může být pro každého jednotlivce neobvyklou zátěží jak fyzickou, tak psychickou. I přes dočasnou nepohodu svůj pobyt ve Vyškově autorka hodnotí pozitivně. Kurz však měla navštívit již v srpnu 2022, avšak pro personální a organizační potíže ze strany KVV Zlín toto nebylo možné.

6.4 Hlavní kategorie neúspěšnosti

Mezi hlavní kategorie neúspěšnosti lze zařadit zdravotní a osobní důvody. V prvních pěti dnech KZP, kterého se autorka zúčastnila, kurz opustily 4 osoby. Jedna z absolventek kurzu uvedla následující důvody opouštění: starší žena pro pocit, že neudrží krok; muž na DVC, který nejspíše zjistil, že to není nic pro něj; matka skrze rodinné důvody a žena skrze zdravotní důvody (absolventka uvedla těžce zablokovanou hrudní a bederní páteř). Lze však pokračovat i se zraněním, což se i běžně děje. Dle dalších informací absolventky kurzu pokračovali vojíni i po omdlení, jedna žena s nalomeným spodním žebrem a muž s vymknutým kotníkem. Ne všechna zranění však mohou znamenat konec kurzu, záleží na závažnosti zranění, zameškaném čase a doporučení lékaře.

Někteří uchazeči vnímají za pozitivní i možnost rozdělení kurzu na 2x2 týdny. Kde absolvování kurzu se tak může zdát reálnější. Vojáci se mohou rozhodnout absolvovat kurz i vcelku, tj. 4 týdny NVV.

7 STATISTICKÉ ÚDAJE VOJÁKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

Následuje část zabývající se statistickými údaji a daty. Ta byla získána hlubší rešerší tištěných i elektronických publikací a dotazníkovým šetřením.

7.1 Početní stavy vojáků Armády České republiky v letech 2013-2022

Tabulka 2 ukazuje data početního stavu vojáku od roku 2013 do roku 2022. Data byla získána z publikací Ministerstva obrany od roku 2013. Tyto publikace jsou veřejnosti přístupné na jejich stránkách. V těchto se mimo jiné řeší i oblast personální s uvedením skutečných počtů vojáků za daný rok. Součástí jsou i počty vyřazených vojáků nebo těch, kteří ukončili své zařazení, nárůst za předešlý rok a předpokládaný rekruční cíl v číslech i procentech na další rok, avšak tyto lze získat pouze omezeně a nejsou obsaženy v každé vydané publikaci.

Tabulka 2 – Početní stavy vojáků AČR v letech 2013-2022
(Ministerstvo obrany ČR, 2014-2023; Ministerstvo obrany ČR, © 2020-2024)

Stav k 31.12.	2013	2014	2015	2016	2017
VZP	21 011	20 864	21 970	23 184	24 251
AZ	1 214	1 237	1 259	1 488	2 194
Stav k 31.12.	2018	2019	2020	2021	2022
VZP	25 105	25 899	26 621	26 928	27 197
AZ	2 853	3 236	3 468	3 617	4 146

Z tabulky je zřejmé, že v průběhu let počty VZP a AZ narůstaly. V letech 2013-2015 se počty VZP i AZ držely zhruba na stejné úrovni. Jedním z klíčových roků pro nárůst počtů byl rok 2016, kdy se změnila zákony. Počet VZP se tak o 1 214 (5,5 %) zvýšil. V dalších letech se počet ustálil a každý rok přibývala asi tisícovka nových vojáků. Naopak k postupnému snížení počtů docházelo od roku 2019, a to následkem koronavirového onemocnění („Covid-19“). Tehdy přibylo jen 794 VZP a v roce 2020 jen 722. Značný pokles byl zaznamenán i v dalších letech. Roku 2021 bylo nově přijato 307 VZP a v roce 2022 už jen 269.

Podobně jsou na tom i AZ, v rozmezí let 2013-2015 jsou počty ustáleny. Eviduje se nárůst zatím jen několika desítek vojáků. V roce 2016 změnou zákonů (a novým zákonem č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze) přišlo 229 nových žádostí o službu v AZ.

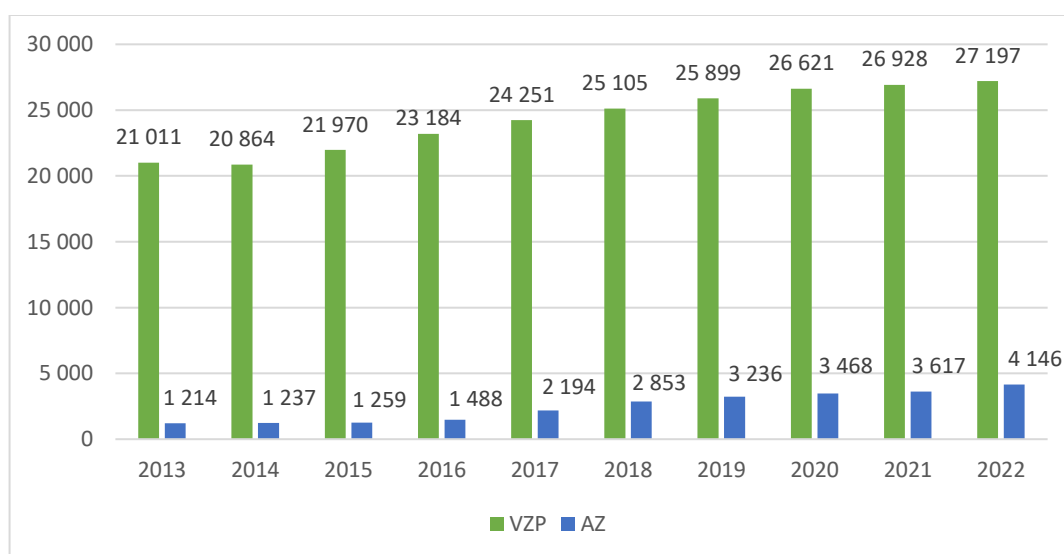
V tomto roce začali být vojáci lépe placeni a zlepšil se také celkový výcvik (Do armády! – Aktivní záloha, 2023).

Rokem 2017 počet nových žádostí vzrostl až na číslo 706. Podobně je na tom i rok 2018, kde je nárůst evidentní o 659 vojáků v AZ. Začátkem koronaviru v roce 2019 přišlo 383 žádostí a v roce 2020 dalších 232.

V důsledku koronaviru požadovaným 2 % HDP nedosahovaly ani vojenské výdaje. S válkou na Ukrajině je však úsilí směřováno k naplnění tohoto počtu, a to jak pro bezpečnostní, tak i politické důvody (Czech Military Review 3, 2022).

Rok 2021 přinesl už jen 149 žádostí o službu v AZ. Úspěšný byl následný rok 2022, kdy bylo evidováno 529 nových vojáků v AZ.

Obrázek 10 níže ukazuje nárůst počtů vojáků v průběhu let 2013-2022.

Obrázek 10 – Sloupcový graf početních stavů k tabulce 2

(Ministerstvo obrany ČR, 2014-2023; Ministerstvo obrany ČR, © 2020-2024)

Pro rok 2023 bylo rekručním cílem 2 200 VZP, cíl byl však splněn pouze na 85 %. Z toho plyne, že v tomto roce bylo k 31. 12. vedeno 29 067 VZP. Rekruční cíl pro vojáky v AZ byl 1 200 vojáků. Tento cíl byl splněn pouze na 61,7 % a v AZ bylo ke stejnému datu vedeno 4 886 aktivních záložáků (Armáda České republiky 2023, © 2024). Oproti roku 2022 je nárůst evidentní o 1 870 VZP. Jedná se tak o nejvyšší nárůst za posledních 10 let. Obdobně

jsou na tom i aktivní záložáci, jejichž počet se k 31. 12. 2023 navýšil o 740 osob. Za poslední desetiletí je to rovněž nejvyšší nárůst vojáků AZ.

Dle Koncepce výstavby Armády České republiky 2030 je v plánu doplnění o 2 400 nových vojáků každý rok (Ministerstvo obrany České republiky, 2019). Konkrétní čísla pro požadovaný nárůst počtů vojáků jsou uvedena v následující tabulce (Tabulka 3):

Tabulka 3 – Rekrutační cíle VZP a vojáků v AZ dle KVAČR 2030 (Ministerstvo obrany ČR, 2019c)

Personál/rok	2020	2025	2030
VZP	22 995	27 245	30 000
AZ	3 650	5 700	10 000

S přihlédnutím k faktu, že k 31. 12. 2023 bylo evidováno 29 067 VZP a 4 886 vojáků v AZ lze konstatovat, že cíl požadovaného nárůstu počtů vojáků se daří plnit a u VZP nad rámec.

Po skončení koronavirových let došlo ke zlepšení v oblasti rekrutační i v oblasti propagace. AČR (Agentura personalistiky AČR, odbor doplňování personálu) v roce 2023 nově spustila virtuální náborové středisko (Armáda České republiky 2023, © 2024). V roce 2024 dále došlo k jeho úpravě a bylo předěláno do nové podoby. V jedné z dalších kapitol bude o tomto blíže pojednáno.

7.2 Dotazníkové šetření vojáků – uchazečů pro období 08/2023-03/2024

Data pro následující kapitolu byla získána formou dotazníkového šetření. Dotazník byl vytvořený přes web *www.click4survey.cz*, kam byly rovnou zasílány i odpovědi. Vzhledem k počtu osob, které na odkaz klikly, byla návratnost 33 %: dotazník otevřelo 601 osob, z nich 200 vyplnilo. Průměrná délka času potřebného pro vyplnění dotazníku byla 2 min. a 40 s.

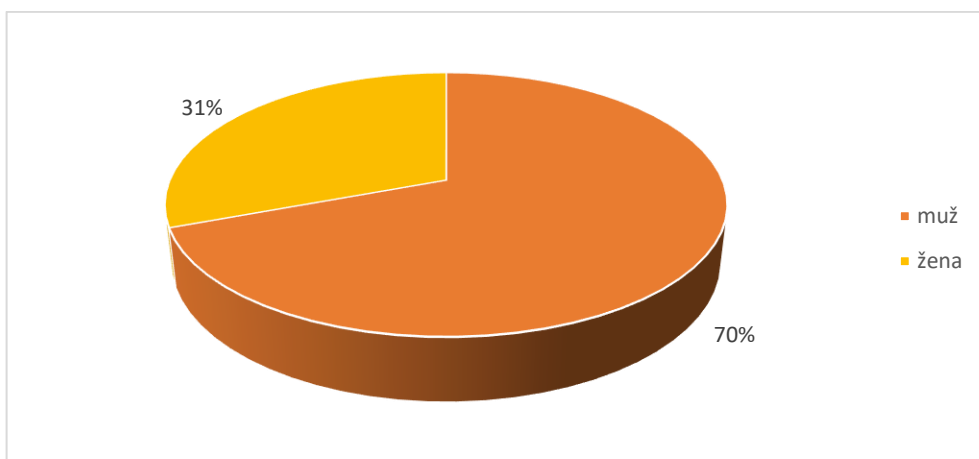
Dotazník byl rozeslán elektronicky do uzavřené skupiny na sociální síti Facebook. Ve skupině s názvem „Základní příprava AZ a DVC“ se nachází uchazeči o AZ a DVC. Tito byli požádáni o vyplnění dotazníku při zachování jejich anonymity. Sběr dat probíhal v rozmezí 08/2023–03/2024, tedy v průběhu pěti KZP. Cílem dotazníku bylo zjištění motivace vstupu do AZ/na DVC, jak se respondenti o možnosti vstupu dozvěděli, odkud čerpali informace, proč se rozhodli pro vstup do AZ a nikoli k VZP, dále jejich očekávání ohledně KZP, vliv rodiny, známých a další související vlivy.

Předloženo bylo 14 otázek, výsledky jsou uvedeny dále. Vzor dotazníku je uveden v Příloze P IV. Výzkumnými otázkami jsou: „*Jaká je motivace a demotivace občanů absolvovat základní vojenský výcvik?*“ a „*Jaké jsou důvody občanů vstoupit k aktivním zálohám a nikoli k vojákům z povolání?*“

7.2.1 Vyhodnocení dotazníku

Vyhodnocení probíhalo on-line formou přímo na webové stránce www.click4survey.cz, která zvládla udělat i analýzu odpovědí v procentech a číslech. Pro lepší představu je k jednotlivým otázkám vložen příslušný graf.

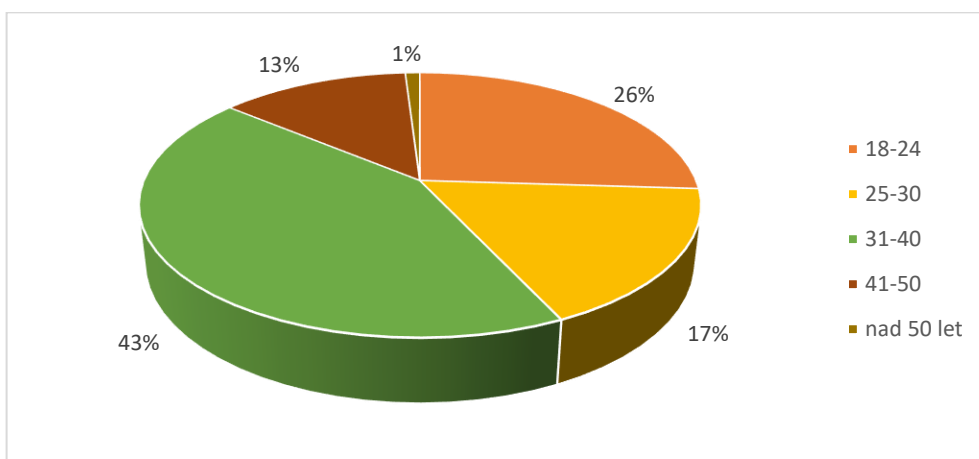
Otázka č. 1 – **Pohlaví:**

Obrázek 11 – Graf odpovědí k otázce č. 1 (vlastní)

Z grafu je patrné, že dotazník vyplňovalo více mužů než žen, konkrétně 139 mužů a 61 žen, avšak procentuální zastoupení žen v armádě se stále více navyšuje.

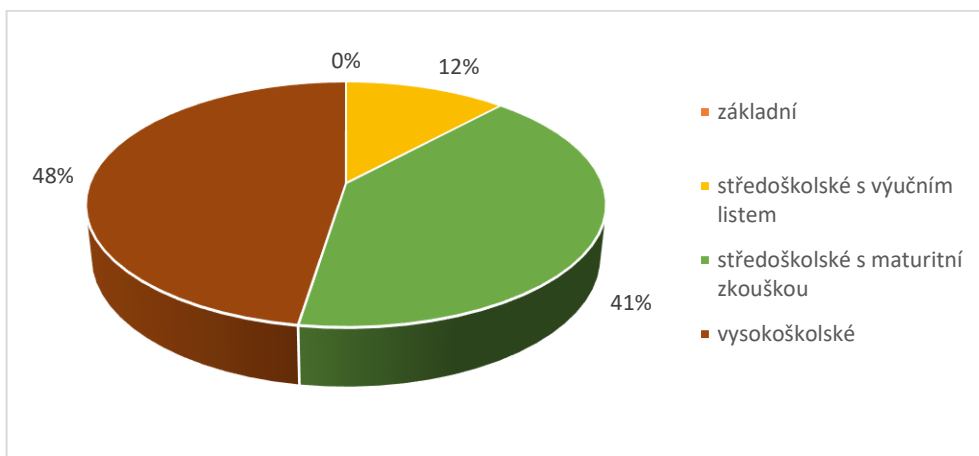
Otázka č. 2 – **Věk:**

Obrázek 12 – Graf odpovědí k otázce č. 2 (vlastní)

Nejčastější odpovědí bylo věkové rozmezí 31-40 let, odpověď zvolilo 86 respondentů. Další skupinu tvořili mladiství a osoby do 30 let. Naopak pouze 2 respondenti zvolili možnost věku nad 50 let.

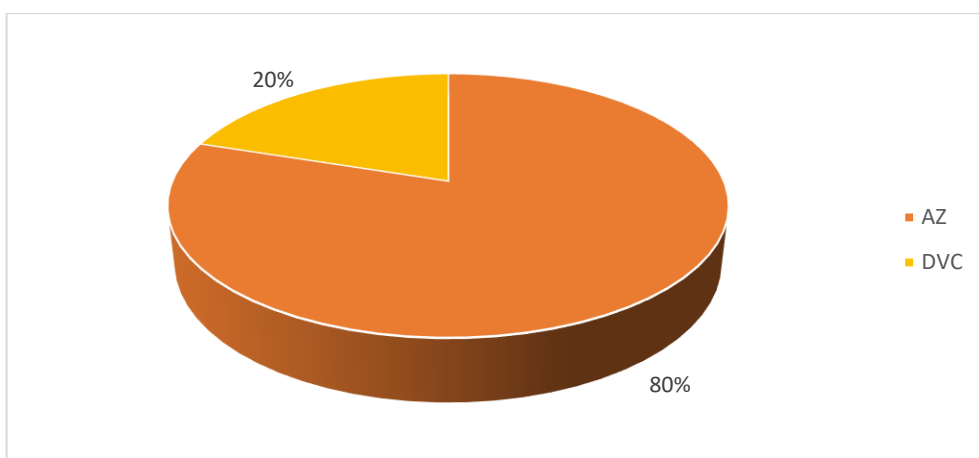
Otázka č. 3 – *Nejvyšší dosažené vzdělání:*

Obrázek 13 – Graf odpovědí k otázce č. 3 (vlastní)

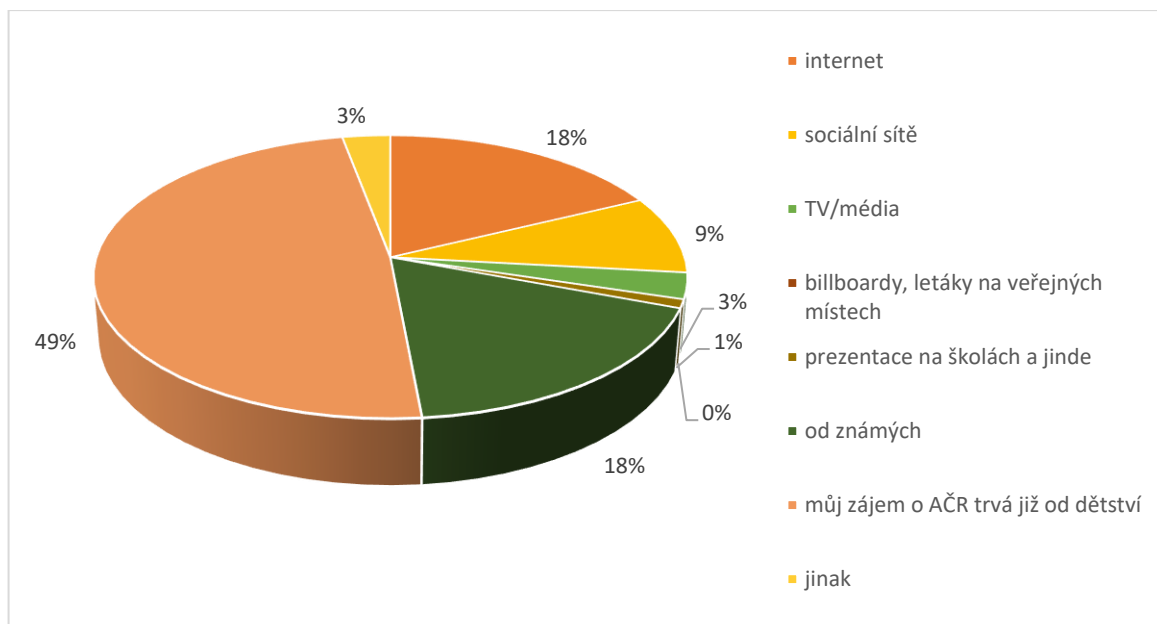
Do značné míry mají převahu respondenti s vysokoškolským vzděláním, které však není podmínkou pro vstup do AČR. Tuto možnost zvolila necelá ½ respondentů. Poměrně hodně respondentů má i středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou, tuto odpověď zvolilo 81 respondentů. Nulové zastoupení má odpověď základní vzdělání a 24 respondentů se zařadilo do kategorie mající středoškolské vzdělání zakončené výučním listem. Výuční list je minimální podmínkou pro vstup do AČR.

Otázka č. 4 – *Chystáte se vstoupit do AZ nebo pouze na DVC?*

Obrázek 14 – Graf odpovědí k otázce č. 4 (vlastní)

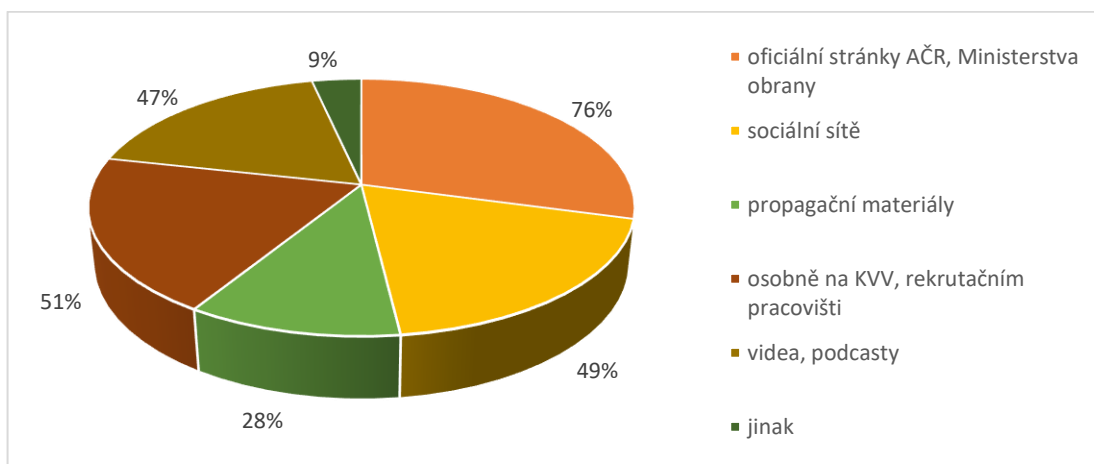
Dotazovaní respondenti tvoří z 80 % aktivní záložáci a z 20 % osoby mající zájem o DVC.

Otázka č. 5 – *Jak jste se o možnosti vstupu do AZ/na DVC dozvěděl(a)?*

Obrázek 15 – Graf odpovědí k otázce č. 5 (vlastní)

Téměř ½ respondentů uvádí zájem o armádu trvajícím již od dětství, k odpovědi vliv rodiny a známých se hlásí 36 respondentů (+3), prosperující je i aktivita armády na internetu a sociálních sítích, dohromady tyto možnosti zvolilo 54 respondentů. Naopak zvýšit by se měla aktivita letáků na veřejných místech a prezentace na školách.

Pokud respondenti odpověděli „jinak“, uvedli: rodina 3x (lze zařadit k odpovědi od známých), obecné povědomí 1x, od všeho něco 1x a pohovor přímo ve vybrané speciální jednotce 1x.

Otázka č. 6 – *Odkud jste čerpal(a) informace k AZ, DVC? (možnost více odpovědí)*

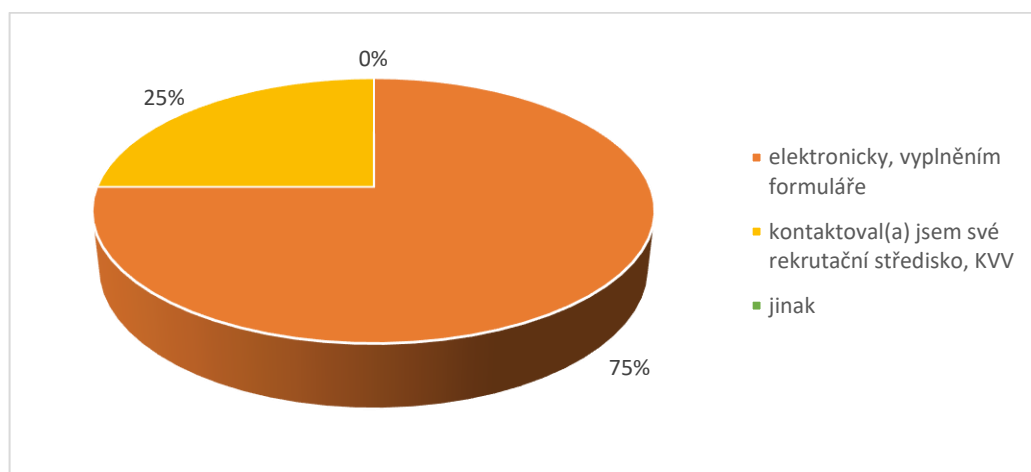
Obrázek 16 – Graf odpovědí k otázce č. 6 (vlastní)

Zde měli respondenti možnost více odpovědí. Graf ukazuje, že každá odpověď zaujímá značnou část. Dominující je však možnost čerpání informací z oficiálních stránek AČR a MO, odpověď byla označena 151 respondenty. Sociální sítě označilo za přínosné 98 respondentů. V obou případech zde uchazeči mohou najít nejaktuálnější informace k náboru a přijímacímu řízení, a proto lze odpovědi považovat za pravdivé.

Ačkoliv jsou podcasty a videa novinkou v oblasti náboru, 94 respondentů se shodlo na tom, že přínosným zdrojem informací jsou.

Pokud respondenti označili „jinak“: ve 12 případech byly zaznamenány odpovědi od rodiny, známých, kteří v AČR již slouží, z toho jedna odpověď byla s dodatkem: „z oficiálních zdrojů se nedá zjistit nic s přesností, je to totální anarchie, Řehka by měl zasáhnout“, dále po jednotlivých odpovědích respondenti uvedli čerpání informací telefonicky, přes internet, osobně s příslušníky AZ a u jednotky.

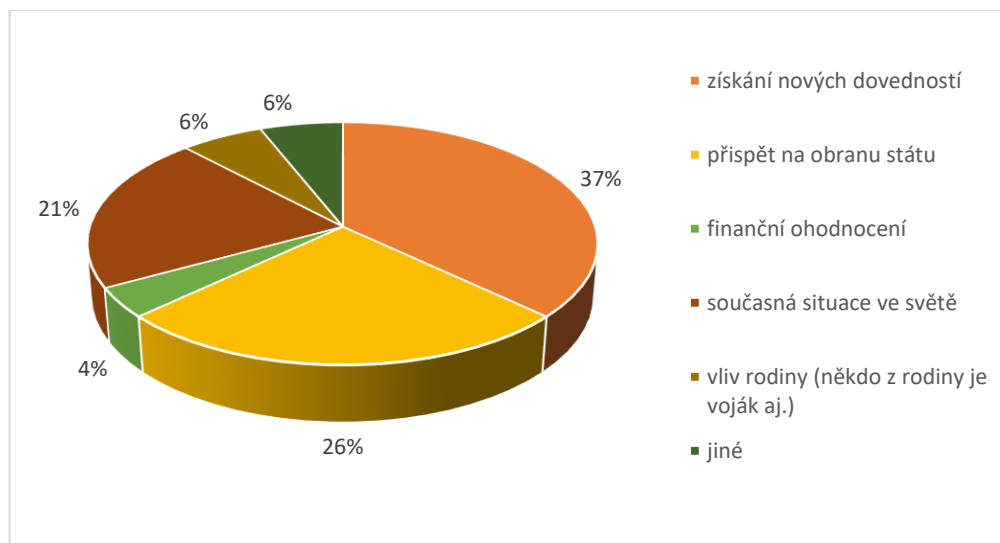
Otázka č. 7 – *Jakým způsobem jste se přihlásil(a) k AZ, na DVC?*

Obrázek 17 – Graf odpovědí k otázce č. 7 (vlastní)

$\frac{3}{4}$ respondentů uvádí přihlášení elektronicky, vyplněním formuláře na náborových stránkách AČR. KVV se v současné době snaží veškeré žádosti vyřizovat on-line, bez osobní účasti uchazečů, a to z důvodu urychlení přijímacího řízení. Pokud si uchazeč domluví schůzku osobně, bude poté požádán o vyřízení své žádosti on-line. Osobní účast uchazeče je pak nutná až při předávání dokumentů a dalším přijímacím řízení a dále při lékařském vyšetření. $\frac{1}{4}$ uvedla, že pro své přijímací řízení přímo kontaktovala své KVV nebo rekruotační středisko. Může sem spadat podoba telefonického kontaktu nebo fyzické návštěvy daného pracoviště.

Otázka č. 8 – *Co Vás především motivovalo podat přihlášku ke vstupu do AZ, na DVC?*

Obrázek 18 – Graf odpovědí k otázce č. 8 (vlastní)

74 respondentů jako hlavní motivaci pro vstup do AČR uvedlo získání nových dovedností. Příspěvní na obranu státu je nejdůležitějším motivem pro 52 osob. Sloučením těchto dvou kategorií se jedná o poměrně velkou větší část odpovědí, a to 63 %. 42 respondentů pro vstup do AČR ovlivnila současná situace ve světě a pouze malé množství odpovídajících bere jako hlavní motiv vliv rodiny a finanční ohodnocení. 12 osob odpovědělo „jiné“ a přidalo vlastní odpověď, jejich výčet je uveden zde:

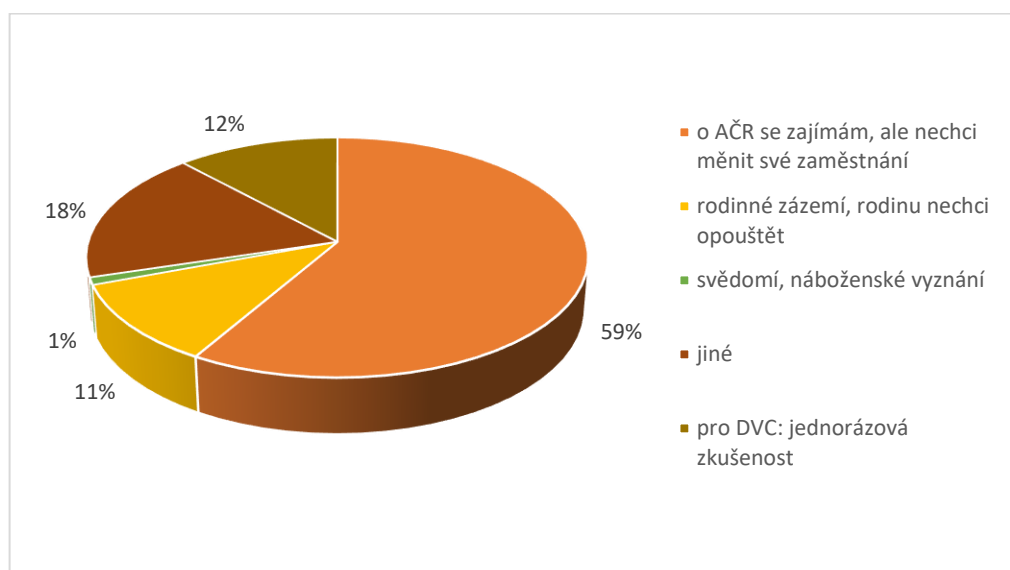
- „Alternativa k UNOB. Dostal jsem se, ale nechtělo se mi podepisovat smlouvu na 15 let dopředu.“
- „Čas na rozmyšlení a případný přechod k VZP.“
- „Dokázat si, že na to mám.“
- „V budoucnosti bych chtěla být VZP. Teď, při vysoké škole mi to přijde dobré pro získání zkušeností.“
- „Jako dosažení osobního cíle.“
- „Jednodušší vstup do AČR po splnění DVC.“
- „Morální odpovědnost.“
- „Možnost účastnit se následného specializovaného výcviku.“
- „Nutnost nějaké nové činnosti – závislost na změnách.“

- „*Překonat sám sebe.*“
- „*Splnění dávného občanského závazku.*“
- „*Změna. Vyhoření.*“

Z rozmanitosti odpovědí je patrné, že vojáci mohou mít různé důvody pro vstup do armády. Někteří jej uvedli jako prostředek k dosažení osobního cíle. Zajímavé jsou ty s osobními důvody, lze nad nimi přemýšlet úvahově.

Otázka č. 9 – ***Proč jste se rozhodl(a) pro vstup do AZ, a ne pro kariéru vojáka z povolání?***

Tato otázka je důležitá pro naplnění první příčky početního stavu AČR – vojáků z povolání.

Obrázek 19 – Graf odpovědí k otázce č. 9 (vlastní)

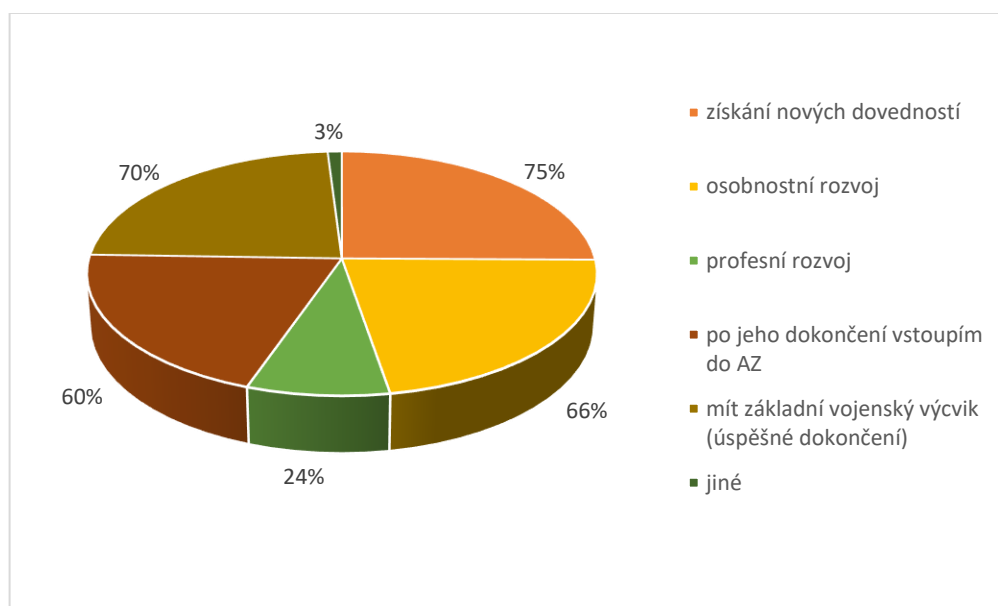
118 respondentů přiznává pouze svůj zájem o armádu, které nechtějí věnovat celý svůj život. Druhou nejčastější odpovědí bylo „*jiné*“, zde respondenti uváděli vysoký věk ve 2 případech, studium VŠ v 9 případech (někteří uvedli, že po ukončení studia k VZP přestoupí), 4 respondentům se finanční ohodnocení zdá lepší u AZ, střídavá péče je důvodem u 2 respondentů, 3 osoby mají dobré své civilní zaměstnání, v 7 případech si to chtějí nejdříve vyzkoušet, než vstoupí k VZP, přispět na obranu státu pouze v případě potřeby chtějí 2 osoby a po jednom byly uvedeny výzkumné a zdravotní důvody. Souhrn dalších odpovědí je uveden zde:

- „*Jednodušší splnění KZP.*“
- „*Obava, že bych nedělala svoji vystudovanou profesi.*“

- Student VŠ prohlásil: „Zatím studuji a do AČR jako profesionál bez titulu nikdy nevstoupím.“

Jeden z respondentů prohlásil, že je pro něj jednodušší splnění KZP v rámci AZ oproti VZP. To možná není úplně pravda, ačkoli kurz je pro všechny stejný, liší se pouze délkou. Oproti tomu lze říci, že na profesionály jsou nejspíše kladeny vyšší nároky a mají výše postaveny normy hodnocení vstupního a výstupního fyzického přezkoušení.

Otázka č. 10 – *Jaká jsou Vaše očekávání ohledně kurzu základní přípravy? (možnost více odpovědí)*

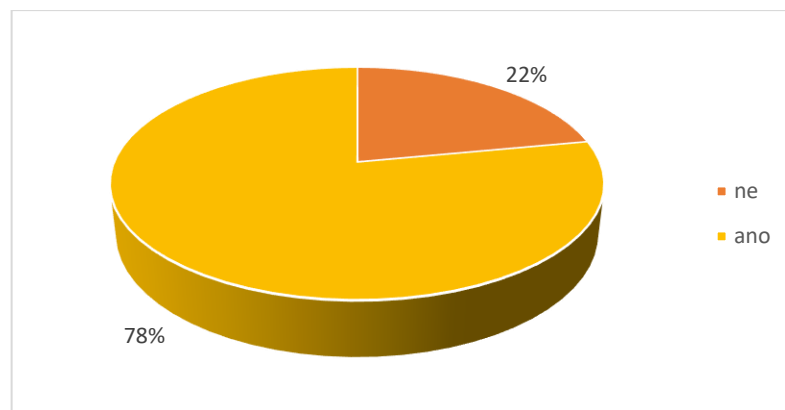
Obrázek 20 – Graf odpovědí k otázce č. 10 (vlastní)

U otázky bylo možné zvolit více odpovědí. Z vyobrazeného lze poznamenat, že každá kategorie zastupuje podstatnou část grafu. Mezi nejčastější odpovědi patří získání nových dovedností (označilo 150 respondentů), mít základní vojenský výcvik (označilo 140 respondentů) a osobnostní rozvoj (označilo 132 respondentů). Pokud respondenti označili „jiné“, odpověděli:

- „Poznání nových lidí.“
- „Umět reagovat v případě katastrofy/havárie.“
- „Žádná očekávání, beru ho pouze jako nutnost.“
- Očekávání, že po dokončení KZP vstoupí k VZP – 2 respondenti.

Z odpovědí opět plyne, že někteří kurz vnímají jako nezbytnou nutnost pro další kariéru.

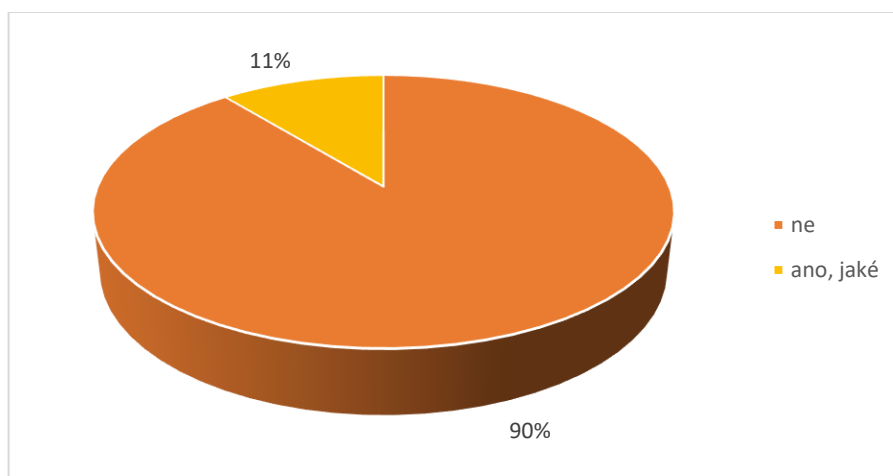
Otázka č. 11 – *Znáte někoho ze svého okolí, kdo je vojákem z povolání nebo v AZ?*

Obrázek 21 – Graf odpovědí k otázce č. 11 (vlastní)

Dotazovaní odpověděli ve 44 případech záporně a ve 156 případech kladně. Z toho plyne značný vliv současných vojáků v armádě na nové rekruty, bylo by proto vhodné se v některé z příštích náborových kampaní zaměřit právě na tyto osoby.

Otázka č. 12 – *Měl(a) jste nějaké potíže se zařazením do jednoho z termínů kurzu základní přípravy?*

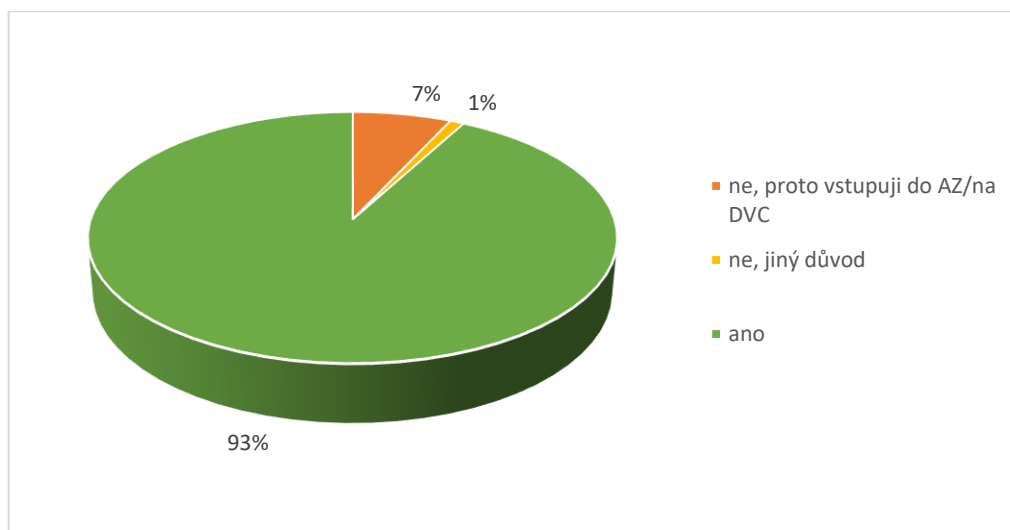
Obrázek 22 – Graf odpovědí k otázce č. 12 (vlastní)

Otázka byla položena z důvodu osobní zkušenosti a zjištění v kolika případech se problém s termínem kurzu opakoval. Respondenti sice ve větší míře odpověděli záporně, avšak u 21 respondentů nějaký problém nastal. V jednotlivých odpovědích pak byly uvedeny tyto: plné obsazení nejbližšího možného termínu v 8 případech, plné obsazení požadovaného termínu v 6 případech, zdlouhavost procesů na KVV ve 2 případech (vyřízení přihlášky trvalo dlouho) a 1 respondent uvedl, že byla chyba na straně KVV – slíben jiný termín, uchazeč se zařídil, aby mohl jet, a nakonec jel jindy.

Další potíže po jednotlivých odpovědích: administrativní chyba (místo jednoho z respondentů bylo nabídnuto jinému uchazeči), zdravotní důvody, dlouhá doba výsledku lékařského vyšetření, potíže se zaměstnavatelem, který uchazeče na výcvik nechtěl pustit.

Při vyhodnocování odpovědí bylo patrné, že část respondentů může výcvik absolvovat pouze v srpnu, a to z důvodu pracovní nebo školní docházky v ostatních měsících. Lze říci, že srpnové termíny bývají zpravidla obsazovány studenty UNOB, a na ostatní uchazeče tak nemusí být místo. Přihlášku je třeba podat s dostatečným časovým předstihem a počítat s časovou rezervou i pro lékařské vyšetření. Uchazeči také mohou klást větší důraz na požadovaný termín kurzu, nelze však s jistotou říci, že se v průběhu nevyskytnou nějaké potíže.

Otázka č. 13 – *Cítíte se aktuálně v České republice bezpečně?*

Obrázek 23 – Graf odpovědí k otázce č. 13 (vlastní)

Na otázku osobního pocitu bezpečí v zemi odpovědělo 185 respondentů kladně a 14 respondentů záporně. 1 respondent v možnosti „jiný důvod“ uvedl: „Ano, a proto vstupuji do AZ – pro zachování bezpečí v ČR.“ Tuto odpověď lze tedy označit také za kladnou. 14 respondentů se však bezpečně necítí a do armády proto vstoupit chtějí.

Otázka č. 14 – *Máte něco, co byste chtěl(a) sdělit autorce dotazníku, příp. připomínky k dotazníku? (nepovinná otázka)*

Zde respondenti ve 2 případech popřáli hezký den, v 5 případech popřáli štěstí k tvorbě diplomové práce a ve 3 případech za dotazník poděkovali. V dalších případech jednotlivci napsali: „Hyperkorektní politika západoevropských zemí dorazila i do naší relativně zaostalé armády a bohužel úroveň KZP je spíš přirovnatelná k delšímu skautskému táboru než

reálnému výcviku – instruktoři jsou měkčí, aby se nikdo necítil uražen a nestěžoval si, je to absurdní. Stejně tak výcvik je nastaven tak, aby jím prošel téměř každý, a to včetně lidí bez absolutně jakékoli přípravy. Tak to prostě být nemá“, dále „Je potřeba motivovat co nejvíce lidí ke vstupu do záloh“ a „Je to jedna cesta v životě, kterou si chci projít.“

7.2.2 Shrnutí dotazníkového šetření

Pro dostatečný počet odpovědí byl dotazník k datu 5. 3. 2024 ukončen. K tomuto datu bylo ve facebookové skupině Základní příprava AZ a DVC 1 520 osob.

Z dotazníku je kromě pohlaví, věku a dosaženého vzdělání zřejmé vyšší zastoupení osob vstupujících do AZ, forma čerpání informací o aktuálních možnostech vstupu do AČR a forma přihlášení, tedy forma elektronická, a i hlavní motivace pro vstup do armády, kde dominovala motivace získání nových dovedností. Jsou zřejmé také důvody osob pro vstup do AZ oproti VZP, očekávání uchazečů ohledně kurzu, vliv známých a rodiny, kteří již v armádě slouží, k osobám majícím o tuto službu zájem, byly osvětleny potíže se zařazením do termínů KZP a v závěru dotazníku byla položena otázka ohledně pocitu bezpečí respondentů v naší zemi. Lze prohlásit, že ČR je pro velkou část uchazečů bezpečná.

Odpovědi byly získávány od osob vstupujících do AZ a na DVC, tedy i osob před nástupem na KZP. Překvapením zůstává různorodost odpovědí, a tedy i možných motivů pro absolvování kurzu.

Dotazník lze s dostatečným počtem odpovědí považovat za úspěšný a lze jej použít jako vodítko pro některý z příštích náborů vedoucích ke zvýšení počtu vojáku v záloze (i VZP).

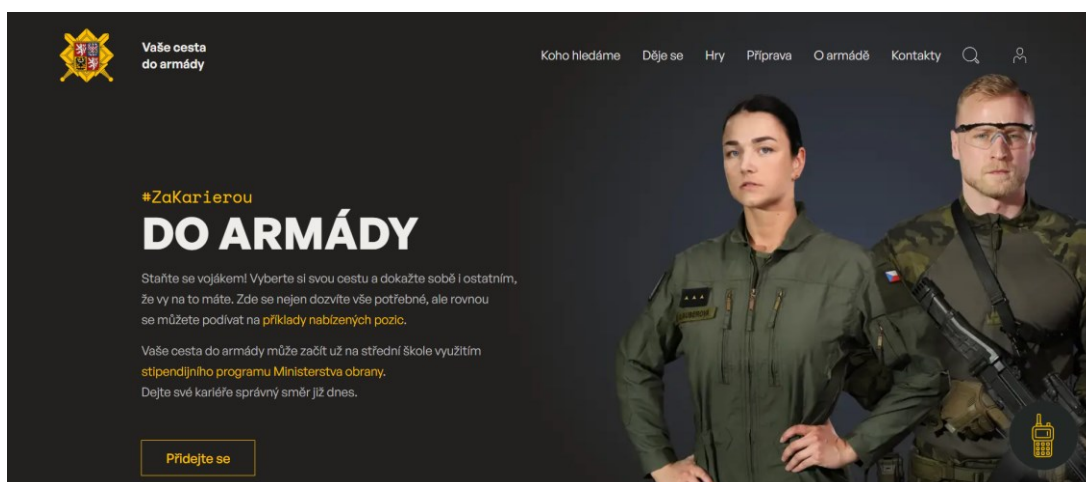
8 PROPAGACE ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

Potřeba mít kvalitně vycvičené vojáky (a jejich dostatečný počet) je dnes velmi diskutované téma a s přibývajícimi hrozbami pro ČR je nutno nabírat stále většího počtu VZP a vojáků v záloze. Tato kapitola pojednává o propagaci formou webových stránek, sociálních sítí, médií, náborových podcastů, propagačních materiálů a náborových akcí.

V dnešní době je stále častěji využíván nábor prostřednictvím on-line médií. Cílem Agentury personalistiky AČR v Praze je tak přilákat nové zájemce.

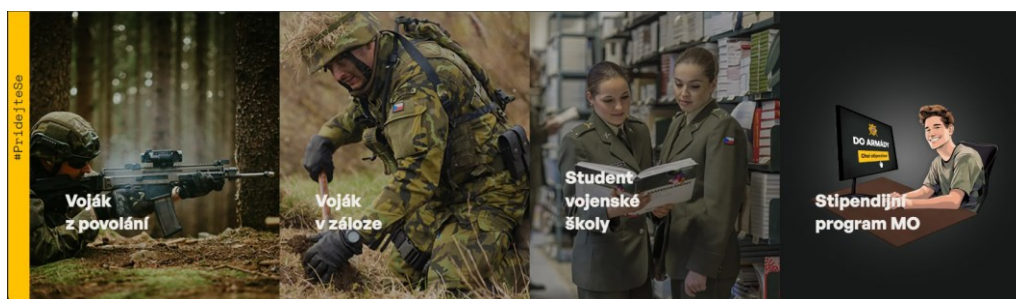
8.1 Webové stránky

Propagace probíhá na všech webových stránkách, které armádu, byť jen málo zmiňují. Součástí je vždy odkaz právě na náborový web AČR *doarmady.cz*. Několika kliknutími se tak lze dostat na kontaktní formulář. Jeho odesláním je kontaktováno rekruotační středisko pro příslušný kraj uchazeče. Vzhled náborového webu je vyobrazen na Obrázku 24.

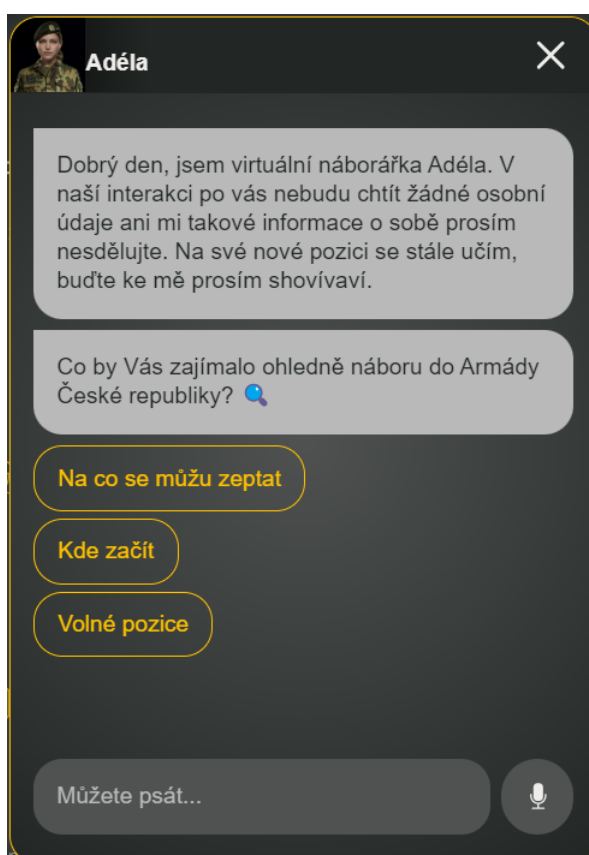
Obrázek 24 – Úvodní stránka webu doarmady.cz

Hned v úvodu je zobrazen rozcestník, který uchazeče dále naviguje (Obrázek 25).

Obrázek 25 – Rozcestník možností vstupů na webu doarmady.cz

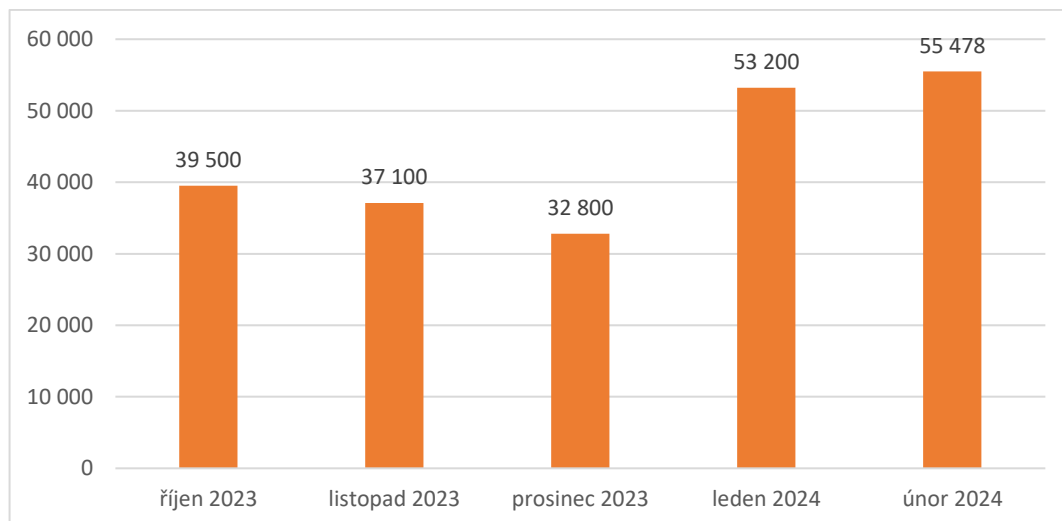
Součástí webové stránky jsou informace o možnostech vstupu do AČR, aktuality ze světa armády, možné nástupní termíny, náborové akce; hry, fyzická příprava (normy fyzických testů, tréninkové plány, videoinstruktaže, challenge a soutěže); sekce „O armádě“, kde se uchazeči dozví mnoho zajímavých informací např. o výstroji a výzbroji vojáků, o konkrétních útvarech, historii; dále dokumenty ke stažení, nejčastější otázky a odpovědi, odkaz na podcasty a mnoho dalšího. Součástí je i „virtuální asistentka“ fungující na technologii umělé inteligence (Obrázek 26). Jejím úkolem je zodpovězení základních otázek ohledně náboru.

Obrázek 26 – Virtuální asistentka
webu doarmady.cz

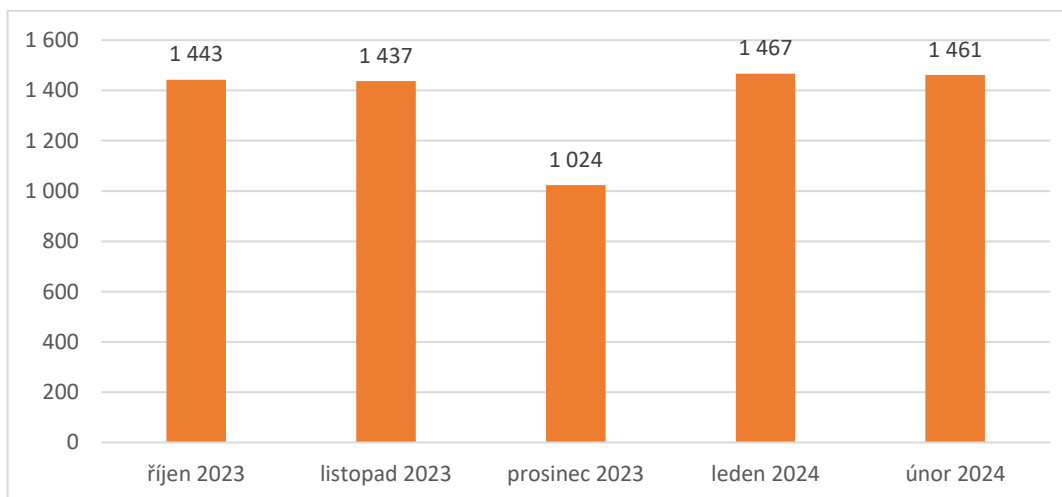
Zásluhy pro tvorbu těchto náborových stránek lze připisovat Agentuře personalistiky AČR, konkrétně odboru doplňování personálu, který s modernizací webu přišel již v roce 2023, avšak konec tohoto roku přinesl jeho novou, modernější podobu.

Obrázek 27 uvádí měsíční statistiky o návštěvnosti webu, Obrázek 28 dále uvádí počty registrovaných osob k AČR. Statistiky ukazují 5měsíční období – 10/2023-02/2024.

Obrázek 27 – Návštěvnost webu Do armády v měsících
(LOM PRAHA ve spol. s Agenturou personalistiky, 2024)

V prvních 6 měsících od spuštění (12. září 2023) tento web navštívilo více než 290 tis. uživatelů. Z grafu je zřejmé, že začátkem nového roku návštěvnost webu dosahovala mnohem vyšších hodnot než po jeho spuštění (LOM PRAHA ve spol. s Agenturou personalistiky, 2024).

Obrázek 28 – Počty registrací na webu Do armády v měsících
(LOM PRAHA ve spol. s Agenturou personalistiky, 2024)

Po zářijovém spuštění se na webu registrovalo do 9 tis. uchazečů, převážně se jednalo o VZP. Nárůst je ale zaznamenán ve všech kategoriích – k 20. 3. 2024 přes registrační formulář na webu podalo přihlášku 4 187 osob k VZP, 1 588 osob k AZ, 962 osob ke studiu vojenské střední školy, 977 osob ke studiu na UNOB, 417 osob k DVC a 544 osob k DP. Lze tak evidovat enormní nárůst oproti dřívějšímu podávání přihlášek, kdy se s armádou on-

line formou komunikovat nedalo (LOM PRAHA ve spol. s Agenturou personalistiky, 2024). Je však třeba počítat s tím, že ne každá registrace bude úspěšná, uchazeči nemusí projít fyzickými testy, prohlídkou zdravotního stavu nebo základním výcvikem.

8.2 Sociální sítě

Hlavní profily na sociálních sítích v oblasti obrany spravuje Ministerstvo obrany ČR a Armáda ČR. Kromě hlavních (resortních) profilů jsou spravovány desítky dalších, např. profily aktivních záloh, VeV-VA Vyškov, KVV, náborového střediska Do armády aj.

Hlavní profily a počty sledujících k 31. 3. 2024:

- www.facebook.com/MinisterstvoobransyCeskerepubliky - 30 tis. sledujících,
- www.facebook.com/ArmadaCeskerepubliky – 186 tis. sledujících,
- www.facebook.com/doarmady.cz - 24 tis. sledujících,
- www.instagram.com/czech_defence - 26,2 tis. sledujících,
- www.instagram.com/armadaceskerepubliky - 41,2 sledujících,
- www.instagram.com/do_armady - 5,3 tis. sledujících,
- www.twitter.com/obranatweetuje - 61,3 tis. sledujících,
- www.twitter.com/ArmadaCR - 118,9 tis. sledujících,
- www.youtube.com/@tvarmycz - 29,9 tis. odběratelů.

Z počtu fanoušků je zřejmé, že dominuje profil AČR na facebookových stránkách a na Twitteru, naopak nižší počty eviduje především sociální síť Instagram. To může ukazovat na odlišnou demografickou skupinu či preference obsahu, kterého si lidé na těchto platformách cení. Zejména na profilech náborového střediska bývají vkládány příspěvky s informacemi o probíhajících náborových akcích po celé ČR, ale i zajímavosti o technice, pracovních příležitostech v armádě aj. Příspěvky tak mají vysoký dosah k velkému okruhu uživatelů. Skutečný dosah příspěvků závisí především na interakci s publikem – tedy na sdíleném obsahu, zapojení fanoušků a celkové aktivitě na sociální síti.

8.3 Média

Cílem AČR v médiích je především zajištění ochrany občanů a jejich bezpečnosti informováním před samotnou KS a v jejím průběhu. Dále strategická komunikace, která pomáhá formovat očekávání veřejnosti ohledně podpory vlády, jejích schopností a v neposlední řadě zvládnutí důsledků KS a vytváření viditelných opatření proti KS. To vše

pomáhá zvýšit věrohodnost vlády i armády mít na veřejnost uklidňující vliv (Vojenské rozhledy 2, 2022).

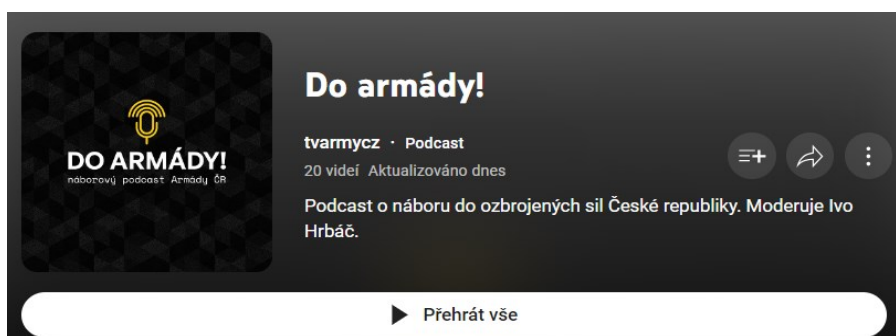
Správná reakce na krizi je dalším důležitým cílem v rámci zvýšení důvěryhodnosti veřejnosti v AČR, avšak je zde nutnost přípravy na tento úkol ještě před vypuknutím krize. Toho lze docílit prostřednictvím vzdělávacích programů pro vojenské velitele a média ohledně úkolů a schopností armády během KS. Výsledkem je postupné budování důvěry mezi AČR a médii a zkvalitnění výměny informací během krizové události (Vojenské rozhledy 2, 2022).

Pro jednodušší a kvalitnější dodávání obsahu skrze média je vytvoření dobrých a úzkých vztahů s novináři klíčové, je proto vhodné pořadat i nejrůznější speciální akce (např. posezení a snídaně Ministerstva obrany nebo Generálního štábu AČR s novináři, speciální kurz přežití pro novináře aj.). Akce tohoto typu jsou však jen zástupnou formou pro vytváření přátelských vztahů mezi armádou a médii (Klementová, 2016).

Role ozbrojených sil v médiích je velmi důležitá. V dnešní době není lepšího prostředku pro předání informací velkému množství osob, z toho důvodu je komunikace a propagace armády skrze média nezastupitelná.

8.4 Náborové podcasty

Možnost poslechu náborových podcastů funguje od 17. ledna 2023. Na sociální síti www.youtube.com přes kanál @tvarmycz si zájemci mohou poslechnout témata jako Kurz základní přípravy, Fyzická zdatnost vojáka, Branná povinnost, Aktivní záloha, Studium na UNOB, Vojenští zdravotníci, Dělostřelci, Logisté z Rakovníku, Čestná stráž, Ženisté, 4. brigáda rychlého nasazení, Chemici z Liberce, Průzkum a elektronický boj, Vojenští potápěči, Vojenská policie aj. @tvarmy je oficiální kanál Ministerstva obrany ČR. Podcasty nesou název „Do armády!“, mají délku v rozmezí 14-34 minut a doposud jich bylo nahráno dvacet. K 18. 3. 2024 má kanál 29,9 tis. odběratelů. Obrázek 29 ukazuje jeho podobu.

Obrázek 29 – Náborový podcast Do armády!

8.5 Propagační materiály

Propagační materiály jsou v papírové podobě k dostání na rekrutačních pracovištích každého kraje, rovněž v elektronické podobě (na webu Do armády, sekce *O armádě – Ke stažení – Brožury*). Tyto brožury obsahují informace o současných jednotkách a útvarech, o služebním poměru (nebo o zařazení do AZ), ale i o služebních hodnostech, právech a povinnostech vojáka, o lékařském vyšetření a dalších náležitostech.

Obrázek 30 – Současná podoba propagačních materiálů
z KVV Zlín (vlastní)

Kromě materiálů v Obrázku 30 jsou k dispozici i brožury s názvy *Základní příprava*, *Lékařské vyšetření pro uchazeče o službu vojáka z povolání a vojáka v aktivní záloze*, *Lékařské vyšetření pro uchazeče o dobrovolné vojenské cvičení a dobrovolné předurčení*, *Ubytování v ÚVN zdarma*, *Seznam limitujících poruch pro konkrétní specializace*, pro zájemce o studium na UNOB to jsou brožury o nabídce studia a studijní specializace.

8.6 Náborové akce

V souvislosti s náborem pořádá armáda i náborové akce. Tato propagace probíhá formou osobní účasti některého ze zaměstnanců rekručních pracovišť nebo KVV na veřejných místech nebo místech s předpokládaným výskytem počtu osob majících zájem o službu v armádě. Lze zmínit i probíhající přednášky na školách se zaměřením na vojenství, ochranu obyvatelstva aj. Na těchto místech je vždy možnost konzultace o současných vstupech do armády, doptání se na otázky a získání propagačních materiálů, letáků a dalších předmětů pro více informací.

8.7 Armádní seriály

Armáda ČR koncem roku 2023 spustila nový 24dílný seriál nazvaný *Perimetr*, který má za cíl představit veřejnosti práci vojáků, techniku, výzbroj a výcvik. Seriál má poskytnout srozumitelný a poutavý pohled na armádní problematiku a zároveň zvýšit povědomí veřejnosti o branně bezpečnostních otázkách. Jednotlivé díly budou nabízet reportáže z aktuálního dění, historie, vybavení a civilní ochrany. Natáčení probíhá ve vojenských objektech s využitím armádní techniky, aby diváci získali unikátní pohled na prostředí a činnosti armády, které jinde neuvidí (Ministerstvo obrany ČR, 2023b).

Mezi další armádní seriál lze zařadit *Provedu! – Přijímač*, kde se 10 rekrutů schází ve vyškovských kasárnách s cílem absolvovat základní vojenský výcvik.

Americká armáda vytvořila 11dílný minisériový seriál s názvem *Your Future Starts Here*. Tento seriál si klade za cíl odstranit nesprávné představy o základním výcviku a odpovědět na otázky týkající se toho, co je potřeba k tomu, aby se člověk stal vojákem v americké armádě. Tento sociální mediálně zaměřený seriál byl vytvořen s cílem pomoci zájemcům pochopit, co noví rekruti zažívají během základního výcviku, aby tak zmírnil obavy z této fáze vojenského výcviku (Launch of "Your Future Starts Here" Mini-Series, 2019).

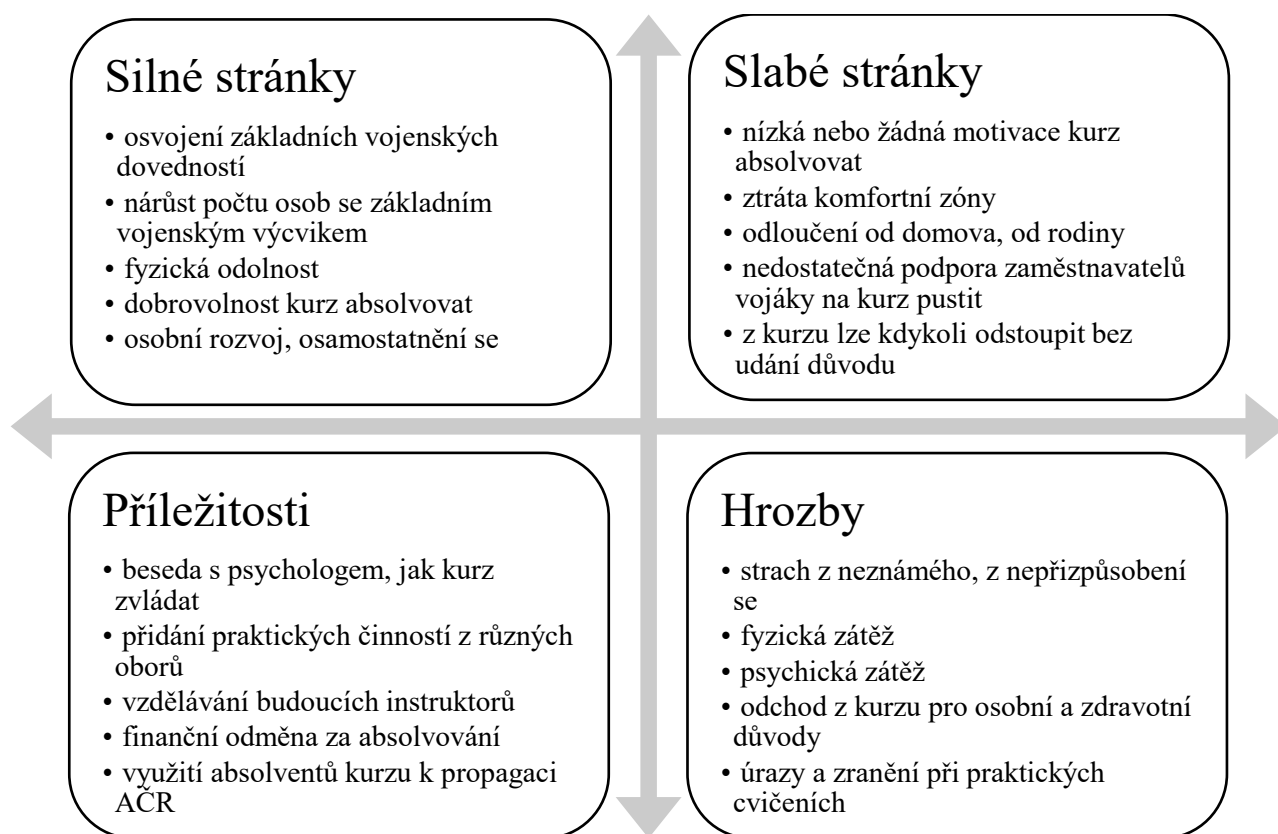
Moderní prostředky komunikace a propagace hrají klíčovou roli v získávání nových vojáků. Strategie, kterou implementovala Agentura personalistiky AČR, se zdá být úspěšná, jak dokládají statistiky návštěvnosti webových stránek a počty registrací. Využívání sociálních sítí, propagace prostřednictvím podcastů a dostupnost propagačních materiálů poskytují širokou škálu možností. V kombinaci s tradičními náborovými akcemi, jako jsou přednášky na školách, tyto moderní postupy posilují pozici armády v rámci společnosti a napomáhají zajistit potřebný počet kvalifikovaných vojáků.

9 OPTIMALIZACE KURZU ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY K NÁBORU PERSONÁLU ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

V následující kapitole bude využita SWOT analýza. Snahou je vyzdvihnout silné stránky kurzu, eliminovat jeho slabé stránky, využít příležitostí a být připraven na hrozby plynoucí z účasti na kurzu. Otázkou je „*Na čem se zastavuje neúspěch na kurzu a jak jej lze optimalizovat pro nábor personálu AČR?*“

9.1 Aplikace SWOT analýzy na kurz základní přípravy

V prvním kroku jsou přiřazovány faktory jednotlivým kvadrantům, v každém je 5 faktorů. Obrázek 31 představuje SWOT analýzu s celkovým počtem 20 faktorů.

Obrázek 31 – SWOT analýza kurzu základní přípravy (vlastní)

V podkapitolách níže je o těchto faktorech blíže pojednáno.

9.1.1 Silné stránky

1. Osvojení základních vojenských dovedností.

V rámci KZP se vojáci naučí ovládat svou zbraň, efektivně používat svou výstroj a výzbroj a získají základní dovednosti nezbytné pro svou další kariéru. KZP je

nezbytným minimem každého vojáka. Bez těchto základů by nemohli plně fungovat v prostředí vojenských operací a ani v běžných vojenských situacích.

2. Nárůst počtu osob se základním vojenským výcvikem.

Posílení obranných schopností státu a zvýšení počtu osob se základním výcvikem nejen v řadách ozbrojených sil, ale také v řadách občanů. To posiluje vazby mezi armádou a civilními obyvateli. Posílení vztahu také probíhá prostřednictvím sdílení základních vojenských principů a hodnot.

3. Fyzická odolnost.

Fyzická odolnost vojáků je klíčovým prvkem pro úspěšné plnění jejich vojenských povinností. V operačním prostředí mohou být vojáci vystaveni extrémním fyzickým podmínkám, jako jsou dlouhé časy v terénu, náročné pochody nebo náročné bojové situace. Fyzická odolnost jim umožňuje lépe zvládat tyto situace a zvyšuje jejich schopnost rychlé reakce, výdrž a snižuje riziko zranění. Fyzicky odolní vojáci jsou také schopni rychlejšího zotavení po zátěži a lépe zvládají stresové situace.

4. Dobrovolnost kurz absolvovat.

Každý voják na kurz vstupuje dobrovolně, ačkoli odchod VZP a AZ z kurzu by znamenal nemožnost služby u AČR. Tato dobrovolnost zdůrazňuje individuální angažovanost vojáků na své přípravě a jejich odhodlání přispět na ochranu státu. Současně ukazuje, že účast na kurzu není pouze povinností, ale představuje i osobní závazek k rozvoji a plnění vojenských povinností.

5. Osobní rozvoj, osamostatnění se.

Vojáci mají možnost se na několik týdnů naprosto osamostatnit a rozvíjet svůj potenciál mimo svůj běžný život a není tak čas řešit běžné denní povinnosti. Každý je na kurzu sám za sebe a záleží na každém, jak toho bude využívat.

9.1.2 Slabé stránky

1. Nízká nebo žádná motivace kurz absolvovat.

Pro úspěšné zvládnutí kurzu je nutné, aby si každý voják dopředu určil svou motivaci, jelikož může docházet k situacím, kdy si bude říkat „Proč tohle dělám?“. V tu chvíli je začne pohánět jen a pouze jejich vlastní motivace.

2. Ztráta komfortní zóny.

Smyslem kurzu je vojáky adekvátně připravit. V rámci NVV tak dochází ke ztrátě komfortní zóny, na kterou je každý svým způsobem navyknutý. Zpočátku se toto může jevit jako nezvladatelná překážka, avšak je třeba to překonat. Návyk na nepřetržité zatížení je velmi rychlý.

3. Odloučení od domova, od rodiny.

Odloučení od svých blízkých mohou někteří zvládat velmi špatně, zvláště pokud mají doma malé děti nebo osoby o které pečují. Bohužel neexistuje mnoho opatření, které by tuto slabou stránku mohlo odstranit. Hovory s blízkými jsou povoleny pouze na vlastním pokoji bez rušení ostatních a nejspíše jen ve večerních hodinách, jindy na tohle čas v rámci NVV není.

4. Nedostatečná podpora zaměstnavatelů vojáky na kurz pustit.

Někteří zaměstnavatelé mohou mít problém vojáky na kurz pustit, a to především z důvodu problematické nahraditelnosti zaměstnanců se specifickými, manažerskými nebo jinými kompetencemi a z důvodu pobytu vojáka na výcviku delší dobu, než je obvyklé.

5. Z kurzu lze kdykoli odstoupit bez udání důvodu.

Dobrovolně předurčení a vojáci na DVC nemají s AČR žádnou smlouvu. Vynaložené úsilí na jejich výcvik a přípravu se vůči vymahatelnosti závazků může jevit jako neadekvátní. AZ sice smlouvu mají, avšak od dohody lze rovněž odstoupit.

9.1.3 Příležitosti

1. Beseda s psychologem, jak kurz zvládat.

KZP může být náročný jak z hlediska fyzického, tak psychického. Přínosným by mohla být beseda s psychologem v počátku kurzu se zaměřením právě na zvládnutí kurzu a na stanovení hodnot.

2. Přidání praktických činností z různých oborů.

Jelikož je kurz základním minimem pro všechny vojáky AČR, není zde žádné zaměření pro konkrétní obory, které by však pro úspěšné zvládnutí kurzu mohlo být rozhodující. Např. pilotování, pohyby v kyberprostoru – základy šifrování

a utajování informací, základy komunikace s národnostními menšinami apod. Smyslem je udělat kurz o něco zajímavější než jako nutnost.

3. Vzdělávání budoucích instruktorů.

Vojáci mohou po absolvování kurzu směřovat ke kariéře budoucího instruktora, avšak to vyžaduje mnoho zkušeností a znalostí v oboru. Nicméně, může to být pro současné instruktory zajímavá příležitost se na tuto oblast zaměřit.

4. Finanční odměna za absolvování.

Vojáci na kurzu dostávají plat v hodnotě vojína, avšak ke zvážení by bylo vhodné přidání finanční odměny za jeho úspěšné dokončení (nebo navýšení odměny).

5. Využití absolventů kurzu k propagaci AČR.

Pro nábor se naskytuje možnost spolupráce s úspěšnými absolventy kurzu. Může se jednat o sepsání vlastních zážitků, informací a doporučení ke kurzu a následná publikace on-line formou nebo skrze média. Výhodná by byla také možnost doptání se na vlastní otázky.

9.1.4 Hrozby

1. Strach z neznámého, z nepřizpůsobení se.

Jedná se o běžné reakce vojáků, zejména při vstupu do nového prostředí nebo při čelení neznámým situacím a lidem. Strach může hrát roli v prvních týdnech. Tyto emoce mohou vyvstat z nedostatku informací o budoucích událostech nebo prostředí, což zvyšuje úzkost a nejistotu. Pokud vojáci nevědí, co je čeká, mohou se obávat selhání nebo neschopnosti adekvátně reagovat na nové situace. Je důležité tuto psychickou reakci rozpoznat a poskytnout vojákům dostatečnou podporu a vedení, které jim pomůže překonat jejich obavy a zvládnout nové výzvy. Rychlost průběhu kurzu a postupné zatěžování se však pro vojáky stává známějším prostředím.

2. Fyzická zátěž.

Fyzická zátěž je pro kurz nezbytná a lze říci, že je i jeho smyslem. Vojáky je třeba adekvátně zatěžovat, aby se připravili na reálné podmínky při bojovém nasazení. V kurzu jsou vojáci vystavováni nadměrné fyzické zátěži, v závěru se počítá s posílením jejich fyzické kondice. Vystavování vojáků nadměrné fyzické zátěži umožňuje nejen posouzení jejich aktuální kondice, ale také připravuje jejich těla na

náročné situace, které mohou nastat v operačním prostředí. Důraz na posílení fyzické kondice ve finální fázi kurzu zajišťuje, že vojáci výcvikové centrum opouštějí se zvýšenou výdrží a odolností.

3. Psychická zátěž.

Stejně tak je důležitá i psychická zátěž, kdy se vojáci učí nepříznivým vlivům počasí (teplo, zima, déšť, sníh) a celkovému diskomfortu (absence spánku, únava, vyčerpání, hlad). Vojáci jsou často vystaveni stresu, nejistotě a náročným situacím během své služby. Zvládnutí psychické zátěže je nezbytné pro udržení mentální stability a schopnosti racionálně reagovat v KS. Musí být schopni zůstat klidní a soustředění i za stresových podmínek.

4. Odchod z kurzu pro osobní a zdravotní důvody.

Dle jedné z absolventek kurzu se nejčastější příčinou jeví osobní nebo zdravotní důvody pro které nelze pokračovat dále. Minimalizaci této hrozby je třeba věnovat vyšší pozornost především z hlediska ochrany života a zdraví osob na kurzu, ačkoli někteří i přes svá zranění v kurzu setrvávají. Odchod pro osobní důvody z části lze ovlivnit. Většinou se jedná o ztrátu motivace, nepřekonání výstupu z komfortní zóny nebo zjištění, že „*to není nic pro mě*“. Odchod pro rodinné důvody již ovlivnit nelze.

5. Úrazy a zranění při praktických cvičeních.

V některých zaměstnáních si vojáci mohou ublížit, zejména při provádění praktických cvičení. Je třeba brát zvýšené opatrnosti, jelikož některá zranění mohou být velmi vážná. Vojáci v počátku kurzu absolvují školení BOZP. Při tomto školení by bylo vhodné vojáky seznámit s nejčastějšími úrazy, která se na kurzu stávají.

Veškeré položky byly sepsány vlastní úvahou za minimálního využití SWOT analýzy uvedené v Koncepci aktivní zálohy ozbrojených sil ČR z roku 2012.

9.2 Hodnocení faktorů SWOT analýzy

Hodnocení provádí autorka práce a probíhá formou přiřazení čísel.

V sloupci *body* jsou pro silné stránky a příležitosti přiřazována čísla od 1 do 5, pro slabé stránky a hrozby to jsou čísla od -1 do -5. Pokud je faktorům přiřazen bod 5 (nebo -5), je daný faktor velmi výrazný a pokud bod 1 (nebo -1), daný faktor je nevýrazný. Každá položka je hodnocena zvlášť, nezávisle na sobě. Zatímco v sloupci *váha* jsou čísla (váhy) přiřazovány z hlediska důležitosti jednotlivých faktorů navzájem. Hodnotí se tedy

dohromady a jejich součet musí vyjít vždy 1. Pokud je udělena váha 0,5 – znamená to nejvyšší důležitost v závislosti na ostatních faktorech a pokud je udělena váha 0,1 – důležitost faktoru je velmi nízká. Hodnocení SWOT analýzy je uvedeno v Tabulce 4 níže.

Tabulka 4 - Hodnocení SWOT analýzy (vlastní)

	Parametr	Body	Váha	Výsledek
Silné stránky	Osvojení základních voj. dovedností	5	0,3	1,5
	Nárůst počtu osob se zákl. voj. výcvikem	5	0,3	1,5
	Fyzická odolnost	4	0,2	0,8
	Dobrovolnost kurz absolvovat	3	0,1	0,3
	Osobní rozvoj, osamostatnění se	3	0,1	0,3
	Součet	-	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 4,4$
Slabé stránky	Nízká/žádná motivace kurz absolvovat	-5	0,4	-2
	Ztráta komfortní zóny	-3	0,1	-0,3
	Odloučení od domova, od rodiny	-1	0,1	-0,1
	Nedostatečná podpora zaměstnavatelů vojáky na kurz pustit	-3	0,3	-0,9
	Z KZP lze kdykoli odstoupit bez udání důvodu	-2	0,1	-0,2
	Součet	-	$\Sigma = 1$	$\Sigma = -3,5$
Příležitosti	Beseda s psychologem, jak kurz zvládat	5	0,3	1,5
	Přidání praktických činností z různých oborů	4	0,2	0,8
	Vzdělávání budoucích instruktorů	2	0,1	0,2
	Finanční odměna za absolvování	5	0,3	1,5
	Využití absolventů kurzu k propagaci AČR	3	0,1	0,3
	Součet	-	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 4,3$
Hrozby	Strach z neznámého, z nepřizpůsobení se	-3	0,1	-0,3
	Fyzická zátěž	-2	0,1	-0,2
	Psychická zátěž	-4	0,1	-0,4
	Odchod z kurzu pro os. a zdrav. důvody	-4	0,3	-1,2
	Úrazy a zranění při praktických cvičeních	-5	0,4	-2
	Součet	-	$\Sigma = 1$	$\Sigma = -4,1$

9.3 Vyhodnocení SWOT analýzy

Pro určení sum v řádku se body a váhy u každého vynásobí. V sloupci se tyto sumy následně sečtou. Konečné sumy jsou označeny symbolem Σ vždy v posledním řádku kvadrantu.

Z tabulky s hodnocením plyne (Tabulka 4), že v kvadrantu **Silné stránky** se na výsledku 4,4 nejvíce podílí faktory Osvojení základních vojenských dovedností a Nárůst počtu osob se základním vojenským výcvikem.

V kvadrantu **Slabé stránky** s hodnotou -3,5 nejvíce figuruje faktor Nízká nebo žádná motivace kurz absolvovat.

Na výsledku 4,3 v kvadrantu **Příležitosti** se nejvíce podílí faktory Beseda s psychologem, jak kurz zvládat a Finanční odměna za absolvování.

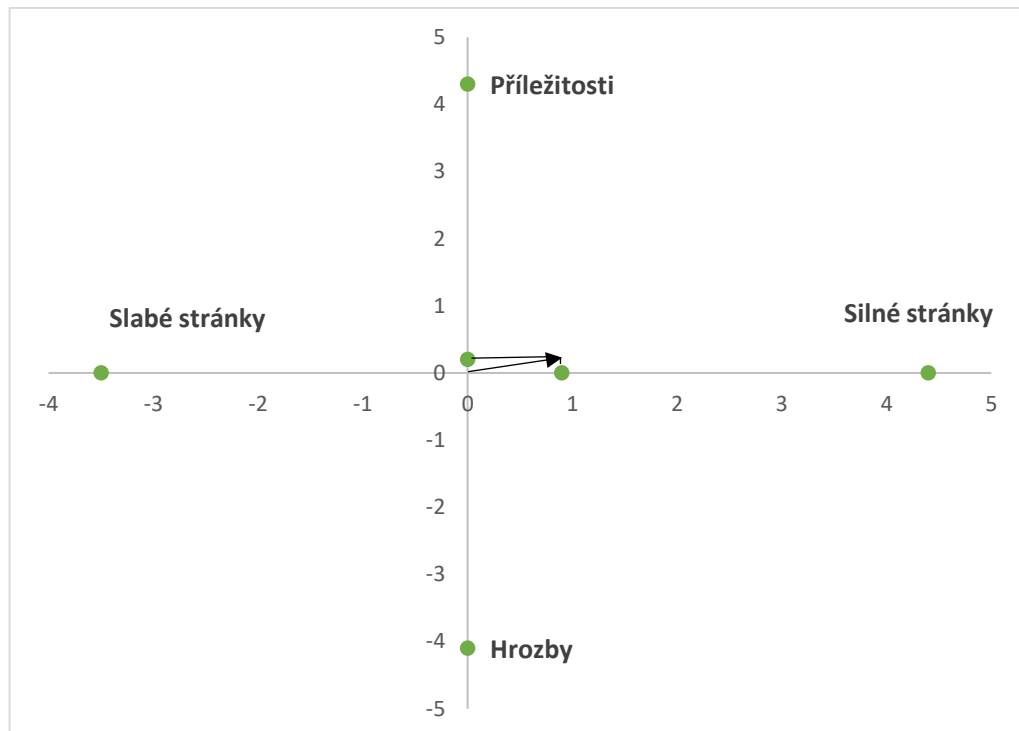
V kvadrantu **Hrozby** s výslednou sumou -4,1 dominuje faktor Úrazy a zranění při praktických cvičeních.

Výběr optimální strategie je klíčovým aspektem pro vyzdvižení silných stránek, eliminace (nebo alespoň snížení) slabých stránek, využití příležitostí a minimalizaci dopadů hrozeb. Je rozlišováno mezi 4 základními typy strategií (Pořízek, 2019):

- **SO** – tzv. *Ofenzivní strategie*. Snaha využít příležitostí za pomoci silných stránek.
- **ST** – tzv. *Defenzivní strategie*. Zde je snaha za pomoci silných stránek minimalizovat/eliminovat hrozby.
- **WO** – tzv. *Strategie spojenectví*. Snaha co nejvíce využít příležitosti za účelem minimalizace/eliminace slabých stránek.
- **WT** – tzv. *Strategie úniku/likvidace*. Zde je snaha minimalizovat dopady hrozeb omezením slabých stránek.

Pro určení strategie je nezbytné sečíst kvadranty S a W (kvadranty vnitřního prostředí) a kvadranty W a T (kvadranty vnějšího prostředí). Po sečtení $[4,4+(-3,5)]$ a $[4,3+(-4,1)]$ vyšly výsledky 0,9 a 0,2 a byla určena výsledná strategie SWOT analýzy – **ofenzivní strategie**.

Tato strategie je vyobrazena na grafu dále (Obrázek 32).

Obrázek 32 – Strategie vyplývající se SWOT analýzy (vlastní)

Z grafu vyplývá, že by se pro převažující silné stránky mělo využít příležitostí. Toho lze docílit pořádáním besed s psychologem, jak kurz zvládat – a mít individuální možnost návštěvy psychologa i v průběhu kurzu. Dále přidáním praktických činností z různých oborů. Vzhledem k časovému plánu kurzu by však takhle možnost mohla být hůře proveditelná. Příležitost vzdělávání budoucích instruktorů poskytuje možnost úvahy se v rámci KZP zaměřit na individuální osoby směřující k této pracovní příležitosti. Finanční odměnu za absolvování by bylo vhodné přidat pro vojáky z povolání a vojáky AZ. V rámci DVC a dobrovolně předurčených vojáků se nabízí možnost odměnu za absolvování kurzu zvýšit. Absolventi kurzu mohou být využiti jako ambasadoři a propagátoři AČR, kteří sdílí své pozitivní zkušenosti a příběhy s veřejností, což může posílit povědomí o vojenských možnostech a přitáhnout další zájemce o službu v armádě.

Pro minimalizaci dopadů hrozeb by bylo vhodné zdokonalit seznámení se zásadami BOZP. Nedostatek však nemusí být nutně způsoben ve výcviku a organizaci kurzu, roli mohou hrát i individuální nedostatky vojáků. Opakování zásad BOZP je nutné z důvodu minimalizace rizik a zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví vojáků během kurzu i v jejich budoucí službě.

10 NÁVRHY A DOPORUČENÍ KE ZVÝŠENÍ POČTU VOJÁKŮ

Nábor se v současnosti nezastavuje, je to právě naopak. AČR nabírá stále vyššího počtu vojáků každým rokem, a to především on-line nábořem.

Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že za přínosný lze pokládat zájem občanů o AČR již od dětství. To lze ovlivnit například pořádáním akcí pro veřejnost, zejména pro malé děti. Zde by si děti vyzkoušely sedět v tanku, zábavní formou by se seznámili s prací vojáků a domů by si kromě zážitků odnesli i reklamní předměty.

Pořádání workshopů pro poslední ročník základní školy může být vhodné zejména pro ty žáky, kteří si vybírají střední školu a své budoucí povolání. Přednášky pro tyto žáky a studenty středních i vysokých školách s náborovým podtextem by však byly nevhodnější variantou, co se týče zaměření právě na mladé osoby. Zaměřovaly by se na ukázkou různorodosti práce vojáků a současných možností vstupů do armády. V současnosti přednášky na školách probíhají, avšak ne do takové míry a s plnohodnotnou přípravou.

Do podobných náborových akcí by dále bylo vhodné zapojit i bývalé profesionální vojáky se zkušenostmi nebo vojáky, kteří jsou ve služebním poměru teprve krátce.

Žáky základních a středních škol by bylo vhodné seznámit s tématem obrany státu v rámci samostatného výukového předmětu s jasně stanoveným cílem – proč je potřeba obrany státu, proč je potřeba mít armádu a všeobecně i k tématu branné povinnosti. Studenti by se tak seznámili i s branným zákonem, jelikož dovršením 18. roku si někteří znění tohoto zákona nemusejí uvědomit. Realizaci by kromě stanovení cílů mohlo napomoc i vytvoření vzdělávacího plánu a osnov – jak často by vyučování předmětu probíhalo (týdenní hodinová dotace/dotace 1x za měsíc apod.), dále hledání kvalifikovaných učitelů v řadách bývalých i současných vojáků s odpovídajícím vzděláním a zkušenostmi v armádě. Dalším krokem realizace by bylo zajištění vhodných výukových materiálů – učebnic, multimediálních prostředků podporujících interaktivní a zajímavou výuku. Nezbytnou součástí jsou i finance a získání podpory, především ze strany Ministerstva školství a Ministerstva obrany. Předmět by se před samotnou realizací měl zohlednit ve všeobecném vzdělávacím systému, zčásti by se jednalo o návrat tzv. branné výchovy. Minimálně by to vedlo ke zvýšení povědomí o armádě a k úvaze o služebním poměru právě u AČR.

Na středních a vysokých školách by se dále mohly rozmisťovat letáky, avšak nikoli s náborovým podtextem, ale pouze jako výzva. Takový leták by studenty „vyzval“ k vyzkoušení toho, o čem každý kluk jako dítě snil. Studenti se mohou navzájem vybízet

k absolvování KZP, nemusejí mít tak pocit povinnosti, společně si budou „chtít něco dokázat“ a budou mít velkou motivaci pro splnění KZP. Později se k armádě budou moci kdykoli přidat. Osobně spatřuji faktor dobrovolnosti u náboru na DVC za velmi přínosný a je třeba ho plnohodnotně využít.

Letáky by se mohly rozmisťovat i ve vnitřních a venkovních areálech, které primárně slouží pro dosahování lepších fyzických výsledků – tedy do posiloven, fitness center, sportovních hal, tělocvičen a outdoorových závodů jako je Spartan Race, Gladiator Race, Predator Race, Army Run Urban Challenge apod. Konverze návštěvníků v zájemce o službu u armády by tak mohla být ještě zajímavější.

Stejně tak, jako má Policie ČR na klíčových místech (např. u silnice) své propagační billboardy „Hledáme právě tebe“, nabízí se možnost tvorby billboardů i armádě – ty doposud absentují. Kromě přitažlivého designu by mohla armáda zaujmout nabídkou na bázi dobrovolnosti, možností stát se na pár týdnů vojákem – nosit vojenskou výstroj, výzbroj a získání všech zkušeností s tím spojených a v neposlední řadě i finanční odměnou. Armáda by tak občany vyzvala např. heslem „Máš na to stát se vojákem?“

Armáda by své propagační letáky k náboru mohla rozmisťovat i na místech s vysokou návštěvností (obchodní domy, nemocnice, školy, úřady práce atd.). Tento návrh rovněž vyplývá z dotazníkového šetření při otázce č. 5.

Z dotazníkového šetření bylo dále zjištěno několik bodů, kterými se lze věnovat dále. Přínosným byl označen vliv rodiny a známých na vojáky již v armádě sloužících. Vhodným návrhem se může jevit finanční odměna pro současné vojáky, pokud se nový uchazeč přihlásí pod jeho jménem a toto bude i prokázáno. Doporučení pro současné vojáky by mohlo být zasíláno skrze emailovou adresu nebo může být součástí poštovní komunikace jako leták.

Některé odpovědi v dotaznících často poukazyvaly na zastaralost informací o službě u armády, tyto mohou být stále uvedeny na webových stránkách a sociálních sítích provozovaných právě armádou. Opatřením k tomuto nedostatku se jeví celková aktualizace informací a podávání pouze pravdivých informací přímo od osob, které dostatečnou informovaností disponují.

Důležité je zmínit i možné potíže související s přihlášením na konkrétní termín KZP, což by mohlo vést ke snížení motivace kurz absolvovat v jiném termínu a ke snížení počtu vojáků v armádě. Administrativním chybám někdy nelze předejít, i přesto by ale bylo vhodné zaměřit se více na preference uchazečů při jejich výběru termínu kurzu. Pro vysoký zájem

srpnového termínu, o který žádají studenti UNOB a dalších vysokých škol, se nabízí možnost přidání termínu červencového. To by mohlo zamezit ročního čekání některých studentů na kurz.

Ve SWOT analýze byla uvedena příležitost pořádat besedy s psychologem, jak kurz zvládat. To by mohlo pomoci při absolvování kurzu a mohlo by vést k vyššímu počtu osob s dokončeným základním vojenským výcvikem – a vyšší náborovosti. Příležitost přidání praktických činností z různých oborů do KZP by pro úspěšné zvládnutí kurzu mohlo být rozhodující a rovněž by mohla přinést vyšší náborovost.

Co se týče současné Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil ČR 2012, tato je k aktuálnímu roku již 12 let stará a jedná se teprve o první koncepci AZ svého druhu. Vhodná by byla její aktualizace na aktuální potřeby aktivních záloh v souladu s rokem 2024+. Aktualizace by měla reflektovat aktuální strategické priority a výzvy, kterým ozbrojené síly ČR v současném bezpečnostním prostředí čelí. Změny v legislativě, existence nových strategických a koncepčních materiálů (zvláště KVAČR) a změna v současném fungování AZ oproti roku 2012 by mohly být hlavními předpoklady pro tvorbu nové koncepce. Mezi prováděné změny by patřila analýza současného stavu, úkoly AZ v současnosti, vývoj počtu vojáků, roční náklady na AZ od roku 2012 do roku 2024+, výpis současně působících jednotek AZ, podoba jejich současné přípravy a výcviku a v neposlední řadě perspektivy a tendence dalšího rozvoje. Dle dostupných informací na internetu se nová koncepce však již připravuje.

ZÁVĚR

Diplomová práce byla zaměřena na vstup a nábor do armády v letech 2022-2024. Ve spolupráci s odborníky z praxe, konkrétně s KVV a Rekrutačním pracovištěm pro Zlín byly sumarizovány nejaktuálnější informace k náboru. Pro práci byly použity elektronické i papírové prameny a standartní metody.

Pro vysoký počet odpovědí lze dotazníkové šetření považovat za úspěšné. Bylo zjištěno, že uchazeči disponují velkou motivací kurz základní přípravy dokončit. Většina odpovídajících označila získání nových dovedností a příspěví na obranu státu za motivaci nejvyšší. Za přínosné lze označit i vlastní odpovědi respondentů. Uvedenými návrhy na zvýšení počtu vojáků autorka poukazuje pouze na malou část nedostatků a opatření, které lze u náboru k armádě řešit. Řešitelných oblastí je však více.

Nutnost mít zemi disponující vysokým počtem vojenských prostředků a schopností (vojenskými silami) je zmíněna ve většině koncepčních materiálů a dokumentů. Kromě uvedeného seznamu literatury považuji za vhodné prostudování Doktríny AČR 2021, Směrnici pro provádění základní přípravy z roku 2017 a knihu *Nejlepší četa aneb cesta do armády*. Z kapacitních důvodů diplomové práce pro tyto dokumenty nebylo věnováno žádné pozornosti.

V jedné z úvodních kapitol byly definovány výzkumné otázky. V průběhu psaní práce bylo zjištěno, že AČR disponuje dostatečným počtem VZP, vojáků v AZ a že tyto počty stále každoročně narůstají. Formy propagace armády jsou v souladu s 21. stoletím, nábor se promítá více v on-line formě. Náborové aktivity jsou stále více zaměřeny na internetové prostředí a sociální média. Motivace občanů absolvovat kurz je na dobré úrovni, občané si svou motivaci uvědomují. Stále však existuje několik procent uchazečů, kteří na kurzu skončí právě pro nedostatek motivace nebo pro její nedefinování. Důvody vojáků vstupujících do AZ, tedy těch, kteří nechtějí k VZP jsou oprávněné a lze tvrdit, že tyto osoby nemá smysl dále vybízet pro přechod do služebního poměru.

Přínosem práce byla identifikace problémů souvisejících s nábořem a s KZP, tyto problémy byly nastíněny a v návrhové části byla uvedena jejich možná řešení. Hlavní a dílčí cíle byly v úvodu práce vymezeny. Metody indukce, dedukce, popis, dotazníkové šetření, SWOT analýza s vyhodnocením, provádění průzkumu v oblasti současných forem propagace a řízené rozhovory s odborníky z praxe vedly k naplnění cílů práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

04. *Do armády! – Aktivní záloha*. In: YouTube. Online. 17. 1. 2023. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=dW7IkAFvQa8&t=492s>. [cit. 2024-03-29].

Aktivní záloha, © 2024. Online. Doarmady.cz. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/koho-hledame/vojak-v-zaloze/aktivni-zaloha>. [cit. 2024-03-29].

Aktivní záloha a dobrovolné vojenské cvičení, 2022. Praha: Ministerstvo obrany – Agentura personalisty AČR. Propagační materiál.

Aktivní záloha, dobrovolné vojenské cvičení a dobrovolné předurčení, 2023. Online. Praha: Ministerstvo obrany – Agentura personalisty AČR. Propagační materiál. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/file/edee/ke-stazeni/vojak-v-zaloze/brozury/az-dvc.pdf>. [cit. 2024-03-18].

BEZDĚK, Vladimír, 2013. *Vyškov po 36 let: Historický tank T-34/85 hlásí návrat do kasáren*. Online. In: Vavyskov.cz. Dostupné z: <https://www.vavyskov.cz/sites/default/files/field/archive/content/vyskov-po-36-let-historicky-tank-t-3485-hlasi-navrat-do-kasaren.html>. [cit. 2024-04-18].

BULLOCK, Jane A.; HADDOW, George D. a COPPOLA, Damon P., 2018. *Homeland Security: The Essentials*. Second edition. Oxford: Butterworth-Heinemann. ISBN 978-0-12-804465-0.

Czech Military Review 1, 2023. Roč. 32, č. 64. Brno: Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad Dobruška. ISSN 1210-3292.

Czech Military Review 3, 2022. Roč. 31, č. 3. Brno: Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad Dobruška. ISSN 1210-3292.

Časté dotazy, © 2024. Online. Doarmady.cz. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/caste-dotazy>. [cit. 2024-03-18].

ČESKO, 1993. *Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky*. In: Sbírka zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>.

ČESKO, 1998. *Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky*. In: Sbírka zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>.

ČESKO, 1999. *Zákon č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách České republiky*. In: Sbírka zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>.

ČESKO, 1999. *Zákon č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222>.

ČESKO, 2004. *Zákon č. 585/2004 Sb. o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon)*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-585>.

DANĚK, Milan, 2018. *Analýza rizik při výcviku vojáka v kurzu základní přípravy*. Online, Bakalářská práce. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně – Fakulta logistiky a krizového řízení. Dostupné z: https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/42886/dan%C4%9Bk_2018_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. [cit. 2024-03-19].

Dobrovolné předurčení, © 2024. Online. Doarmady.cz. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/koho-hledame/vojak-v-zaloze/dobrovolne-predurceni>. [cit. 2024-03-18].

Dobrovolné předurčení: Další možnost pro ty, kteří se chtějí zapojit do obrany vlasti, © 2024. Online. Mocr.army.cz. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/dobrovolne-predurceni:-dalsi-moznost-pro-ty--kteri-se-chteji-zapojit-do-obrany-vlasti-245267/>. [cit. 2024-03-18].

GAINES, Larry K. a KAPPELER, Victor E., 2012. *Homeland security*. Boston: Prentice Hall. ISBN 9780135111925.

HANÁK, Aleš, 2020. *Služební poměr vojáka v aktivní záloze*. Online, Diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/enlo7/Ales_Hanak_-_Sluzebni_pomer_vojaka_AZ.pdf. [cit. 2024-03-18].

Historie základní vojenské služby v českých zemích, © 2024. Online. Army.cz. Dostupné z: <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=3895>. [cit. 2024-03-18].

KLEMENTOVÁ, Jana, 2016. *Armáda na mediálním bitevním poli*. Online, Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/78055/DPTX_2014_2_11230_0_448632_0_166961.pdf?sequence=1&isAllowed=y. [cit. 2024-03-20].

KZP – Specialista, © 2023. Online. Aktivnizaloha.army.cz. Dostupné z: <https://aktivnizaloha.army.cz/operacni-nasazeni-0/cviceni-az/kzp-specialista>. [cit. 2024-04-18].

Launch of "Your Future Starts Here" Mini-Series, 2019. Online. Recruiting.army.mil. Dostupné z: <https://recruiting.army.mil/News/Article/1814744/launch-of-your-future-starts-here-mini-series/>. [cit. 2024-04-22].

LOM PRAHA VE SPOLUPRÁCI S AGENTUROU PERSONALISTIKY, 2024. *Zájem o virtuální nábor roste. Profesionálním vojákem se chce stát o téměř 50 % víc lidí než dřív*. Online. Mocr.army.cz. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/zajem-o-virtualni-nabor-roste--profesionalnim-vojakem-se-chce-stat-o-temer-50--vic-lidi-nez-driv-249995/>. [cit. 2024-04-03].

LŽIČAŘ, Michal. Interview. In: telefonický rozhovor. 20. února 2023, 14:06.

LŽIČAŘ, Michal. Přednáška. In: Fakulta logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Uherské Hradiště, 27. března 2024, 11:00.

MCINTYRE, Cindy, 2017. *Army recruiting: Finding a good match*. Online. MCINTYRE, Cindy. Army.mil. Dostupné z: https://www.army.mil/article/195185/army_recruiting_finding_a_good_match. [cit. 2024-04-22].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, © 2020. *Armáda České republiky 2019*. Online. Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha: VGHMÚř Dobruška. ISBN 978-80-7278-790-6. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/20-let-acr/army19.pdf>. [cit. 2024-03-18].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, © 2021. *Armáda České republiky 2020*. Online. Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha: VGHMÚř Dobruška. ISBN 978-80-7278-819-4. Dostupné z: https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/20-let-acr/army20_final_1.pdf. [cit. 2024-03-18].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, © 2022. *Armáda České republiky 2021*. Online. Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha: VGHMÚř Dobruška. ISBN 978-80-7278-835-4. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/20-let-acr/acr1.pdf>. [cit. 2024-03-18].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, © 2023. *Armáda České republiky 2022*. Online. Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha: VGHMÚř Dobruška. ISBN 978-80-7278-851-4. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/20-let-acr/army22-web.pdf>. [cit. 2024-03-18].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, © 2024a. *Armáda České republiky 2023*. Online. Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha: VGHMÚř Dobruška. ISBN 978-80-7278-876-7. Dostupné z: https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/20-let-acr/army23_cz_low.pdf. [cit. 2024-03-18].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, © 2024b. *Šest let působení AČR ve vojenských strukturách NATO*. Online. Army.cz. Dostupné z: <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=5557>. [cit. 2024-04-18].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2012. *Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky*. Online. In: *Aktivnizaloaha.army.cz*. Praha. Dostupné z: https://aktivnizaloaha.army.cz/sites/aktivnizaloaha/files/dokumenty/zakladni-stranka/koncepce_aktivni_zalohy_-_2012_0.pdf. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2014. *Ročenka Ministerstva obrany České republiky 2013*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-630-5. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2013.pdf>. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2015. *Ročenka Ministerstva obrany České republiky 2014*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-654-1. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2014.pdf>. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2016. *Ročenka Ministerstva obrany České republiky 2015*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-687-9. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2015---web-mensi.pdf>. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2019a. *Ročenka Ministerstva obrany České republiky 2016*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-780-7. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2016.pdf>. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2019b. *Ročenka Ministerstva obrany České republiky 2017*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-xxx-x. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2017-kor-2.pdf>. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2019c. *Koncepce výstavby Armády České republiky 2030*. Online. In: Acr.army.cz. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. Dostupné z: https://acr.army.cz/assets/technika-a-vyzbroj/modernizace/koncepce__2030.pdf. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2021a. *Ročenka Ministerstva obrany České republiky 2018*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-820-0. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2018-final-web.pdf>. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2021b. *Ročenka Ministerstva obrany České republiky 2019*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-824-8. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-2019-final-web.pdf>. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2021c. *Ročenka Ministerstva obrany České republiky 2020*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-830-9. Dostupné z: https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/20-21_rocenka-mo-2020.pdf. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2022. *Ročenka Ministerstva obrany České republiky 2021*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-847-7. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-2021.pdf>. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2023a. *Ročenka Ministerstva obrany České republiky 2022*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-865-1. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-2022-tisk.pdf>. [cit. 2024-03-19].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2023b. *Nový TV magazín Perimetr nahlédne pod pokličku dění v armádě*. Online. Mocr.army.cz. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/novy-tv-magazin-perimetr-nahledne-pod-poklicku-deni-v-armade-246508/>. [cit. 2024-04-22].

MINISTERSTVO VNITRA ČR, © 2024a. *Hrozba*. Online. Mvcr.cz. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx>. [cit. 2024-04-19].

MINISTERSTVO VNITRA ČR, © 2024b. *Riziko*. Online. Mvcr.cz. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx>. [cit. 2024-04-19].

KUTHAN, Pavel J., 2018. *Historie a vývoj Aktivní zálohy AČR*. Online. Valka.cz. Dostupné z: <https://www.valka.cz/15645-Historie-a-vyvoj-Aktivni-zalohy-ACR-1-historicka-vychodiska>. [cit. 2024-03-18].

NEMETH, Charles P., 2013. *Homeland Security: An Introduction to Principles and Practice*. Second edition. Boca Raton, FL: CRC Press. ISBN 978-1-4665-1090-6.

NOVÁKOVÁ, Monika a ARCHIV ÚSEKU ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY, 2022. *Slavnostní přísahou vyvrcholil letošní poslední kurz základní přípravy*. Online. In: Vavyskov.cz. Dostupné z: <https://www.vavyskov.cz/content/slavnostni-prisahou-vyvrcholil-letosni-posledni-kurz-zakladni-pripravy>. [cit. 2024-03-30].

NOVÁKOVÁ, Monika a ARCHIV ÚSEKU ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY, 2021. *Kurzem základní přípravy prošly další stovky absolventů*. Online. In: Vavyskov.cz. Dostupné z: <https://www.vavyskov.cz/content/kurzem-zakladni-pripravy-prosly-dalsi-stovky-absolventu>. [cit. 2024-03-30].

Pavel Konvalinka: Kurzem základní přípravy vojáky uvedeme do života, kde sloužit vlasti není prázdná fráze, ale životní styl, 2022. Online. Czdefence.cz. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/pavel-konvalinka-kurzem-zakladni-pripravy-vojaky-uvvedeme-do-zivota-kde-slouzit-vlasti-neni-prazdna-fraze-ale-zivotni-styl>. [cit. 2024-03-19].

POŘÍZEK, Jan, 2019. *SWOT analýza a její využití*. Online. Ecommercebridge.cz. Dostupné z: <https://www.ecommercebridge.cz/swot-analyza-a-jeji-vyuziti/>. [cit. 2024-03-29].

Profesionální voják, 2023. Online. Praha: Ministerstvo obrany – Agentura personalisty AČR. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/file/edee/ke-stazeni/vojak-z-povolani/brozury/profesionalni-vojak.pdf>. [cit. 2024-03-18]. Propagační materiál.

Průběh kurzů základní přípravy, © 2024. Online. Vavyskov.cz. Dostupné z: <https://www.vavyskov.cz/content/prubeh-kurzu-zakladni-pripravy>. [cit. 2024-03-19].

Předurčení pro doplnění ozbrojených sil, © 2024. Online. Mocr.army.cz. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/scripts/detail.php?pgid=275>. [cit. 2024-03-18].

SUROVÁ, Jarmila. Interview. In: telefonický rozhovor. 9. dubna 2024, 10:25.

Škrtidlo / turniket taktické ČERNÉ, kompaktní a lehký – hmotnost 92 g. Online. Vashop.cz. Dostupné z: https://www.vashop.cz/Skrtidlo-turniket-tacticke-CERNE-kompaktni-a-lehky-hmotnost-92g-d34680.htm?gad_source=1. [cit. 2024-03-25].

TISKOVÁ A INFORMAČNÍ SLUŽBA MO, 2004. *Vojenská základní služba definitivně skončila*. Online. Acr.army.cz. Dostupné z: <https://acr.army.cz/scripts/detail.php?id=5243>. [cit. 2024-03-18].

Univerzita obrany, © 2024. Online. Doarmady.cz. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/koho-hledame/student-vojenske-skoly/univerzita-obrany>. [cit. 2024-03-18].

VELITELSTVÍ VÝCVIKU – VOJENSKÁ AKADEMIE, 2015. *Příručka vojáka AČR*. Čtvrté vydání. Vyškov: VGHMÚř Dobruška.

Vojenské rozhledy 2, 2022. Roč. 31, č. 2. Brno: Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad Dobruška. ISSN 1210-3292.

Základní příprava, 2023. Online. Praha: Ministerstvo obrany ČR – Agentura personalistiky AČR. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/file/edee/ke-stazeni/vojak-z-povolani/brozury/zakladni-priprava.pdf>. [cit. 2024-03-19]. Propagační materiál.

ZPĚVÁČKOVÁ, Barbora, 2016. *Ve Vyškově začalo historicky první dobrovolné vojenské cvičení*. Online. Novinky.cz. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-ve-vyskove-zacalo-historicky-prvni-dobrovolne-vojenske-cviceni-40009907>. [cit. 2024-03-18].

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
AZ	aktivní záloha
DP	dobrovolné předurčení
DVC	dobrovolné vojenské cvičení
EU	Evropská unie (<i>European Union</i>)
KS	krizová situace
KVV	krajské vojenské velitelství
KZP	kurz základní přípravy
MO	ministerstvo obrany
NATO	Severoatlantická aliance (<i>North Atlantic Treaty Organisation</i>)
NVV	nepřetržitý vojenský výcvik
OPZHN	ochrana proti zbraním hromadného ničení
PVS	povinná vojenská služba
SWOT	ang. zkratka pro analýzu silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (<i>strengths, weaknesses, opportunities, threats</i>)
UNOB	Univerzita obrany v Brně
ÚVN	ústřední vojenská nemocnice
VBP	všeobecná branná povinnost
VeV–VA	Velitelství výcviku – Vojenská akademie ve Vyškově
VZP	voják z povolání

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Rozborka-sborka zbraně na KZP (Profesionální voják, 2023)	28
Obrázek 2 – Mapa Vojenského újezdu Březina a další podklady (vlastní).....	30
Obrázek 3 – Taktické škrtidlo „turniket“ (Škrtidlo...)	31
Obrázek 4 – Hod ručního granátu (Nováková, 2022).....	32
Obrázek 5 – Práce s mapou za použití OM-90 (Nováková, 2021).....	33
Obrázek 6 – Vstup do Vojenské nemocnice Brno (vlastní).....	36
Obrázek 7 – Výčet vyšetření ze dne 13. 6. 2022 (vlastní).....	37
Obrázek 8 – Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov (vlastní)	38
Obrázek 9 – Nástupní prostor pro vojáky (Bezděk, 2013)	39
Obrázek 10 – Sloupcový graf početních stavů k tabulce 2 (Ministerstvo obrany ČR, 2014-2023; Ministerstvo obrany ČR, © 2020-2024).....	43
Obrázek 11 – Graf odpovědí k otázce č. 1 (vlastní)	45
Obrázek 12 – Graf odpovědí k otázce č. 2 (vlastní)	45
Obrázek 13 – Graf odpovědí k otázce č. 3 (vlastní)	46
Obrázek 14 – Graf odpovědí k otázce č. 4 (vlastní)	46
Obrázek 15 – Graf odpovědí k otázce č. 5 (vlastní)	47
Obrázek 16 – Graf odpovědí k otázce č. 6 (vlastní)	47
Obrázek 17 – Graf odpovědí k otázce č. 7 (vlastní)	48
Obrázek 18 – Graf odpovědí k otázce č. 8 (vlastní)	49
Obrázek 19 – Graf odpovědí k otázce č. 9 (vlastní)	50
Obrázek 20 – Graf odpovědí k otázce č. 10 (vlastní)	51
Obrázek 21 – Graf odpovědí k otázce č. 11 (vlastní)	52
Obrázek 22 – Graf odpovědí k otázce č. 12 (vlastní)	52
Obrázek 23 – Graf odpovědí k otázce č. 13 (vlastní)	53
Obrázek 24 – Úvodní stránka webu doarmady.cz	55

Obrázek 25 – Rozcestník možností vstupů na webu doarmady.cz.....	55
Obrázek 26 – Virtuální asistentka webu doarmady.cz	56
Obrázek 27 – Návštěvnost webu Do armády v měsících (LOM PRAHA ve spol. s Agenturou personalistiky, 2024).....	57
Obrázek 28 – Počty registrací na webu Do armády v měsících (LOM PRAHA ve spol. s Agenturou personalistiky, 2024).....	57
Obrázek 29 – Náborový podcast Do armády!	59
Obrázek 30 – Současná podoba propagačních materiálů z KVV Zlín (vlastní).....	60
Obrázek 31 – SWOT analýza kurzu základní přípravy (vlastní).....	62
Obrázek 32 – Strategie vyplývající se SWOT analýzy (vlastní)	69

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Služební tarif vojáků z povolání a vojáků aktivních záloh k 1. 1. 2023 (Profesionální voják, 2023; Aktivní záloha ..., 2023).....	16
Tabulka 2 – Početní stavy vojáků AČR v letech 2013-2022 (Ministerstvo obrany ČR, 2014-2023; Ministerstvo obrany ČR, © 2020-2024).....	42
Tabulka 3 – Rekrutační cíle VZP a vojáků v AZ dle KVAČR 2030 (Ministerstvo obrany ČR, 2019c).....	44
Tabulka 4 - Hodnocení SWOT analýzy (vlastní)	67

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Povolávací rozkaz

Příloha P II: Normy a hodnocení vstupních a výstupních testů fyzické zdatnosti vojáků v záloze v kurzu základní přípravy

Příloha P III: Lékařský posudek

Příloha P IV: Dotazníkové šetření

PŘÍLOHA P I: POVOLÁVACÍ ROZKAZ

A698X00NZORR

Krajské vojenské velitelství Zlín

Štefánikova 167, 760 30 Zlín, datová schránka myzaenx

Sp. zn. 956/2023

Zlíně

Jméno nebo jména:
Příjmení:
Akademický titul:
Datum narození:
Adresa místa pobytu:
Osobní číslo:

POVOLÁVACÍ ROZKAZ

Povolávám Vás k výkonu dobrovolného vojenského cvičení
- vojáků v záloze v kurzu základní příprava u Velitelství výcviku - Vojenské akademie
na dobu od 1. srpna 2023 do 16. září 2023.

Dostavte se dne 1. srpna 2023 nejpozději do 7:00 hodin
k Vojenskému útvaru/Vojenskému zařízení
číslo: 1970, adresa Víta Nejedlého 1, Vyškov.

K prokázání své totožnosti vezměte s sebou občanský průkaz nebo cestovní doklad, vojenský průkaz, průkaz pojištěnce a doklady osvědčující zvláštní schopnosti nebo oprávnění vykonávat určité činnosti, například fidičský průkaz nebo zdravotní průkaz.

Ředitel
plukovník gšt. Ing. Petr P O T Y K A
podepsáno elektronicky

POUČENÍ

1. Nebudete-li ze závažných důvodů schopni nastoupit cestu v den uvedený v povolávacím rozkaze, oznamte to ihned krajskému vojenskému velitelství, které Vás povolalo.
2. Obdržení povolávacího rozkazu oznamte neprodleně svému zaměstnavateli, jste-li zaměstnán, nebo úřadu práce, jste-li uchazečem o zaměstnání.
3. Budete-li uplatňovat nárok na náhradu jízdného, krajské vojenské velitelství, které Vás povolalo, Vám po propuštění z vojenské činné služby na základě Vaší žádosti proplatí jízdné autobusem nebo v nejnižší třídě osobního vlaku nebo rychlíku na území České republiky nebo náhradu v penězích ve výši tohoto jízdného. K žádosti přiložte povolávací rozkaz spolu s použitými jízdenkami případně s Vaším prohlášením o jiném způsobu Vaší dopravy k plnění povinnosti podle branného zákona.
4. Pokud k přepravě použijete jiné než služební silniční motorové vozidlo, bude Vám poskytnuta náhrada ve výši jízdného autobusu nebo vlaku.

**PŘÍLOHA P II: NORMY A HODNOCENÍ VSTUPNÍCH
A VÝSTUPNÍCH TESTŮ FYZICKÉ ZDATNOSTI VOJÁKŮ V
ZÁLOZE V KURZU ZÁKLADNÍ PŘÍPRAVY (VLASTNÍ)**

Číslo testu	1			2		
Název cvičení	Souborné silové cvičení (leh – sed / klik – vzpor)			Běh na 12 minut		
Hodnocení	Výtečně	Dobře	Vyhovující	Výtečně	Dobře	Vyhovující
Měřicí jednotka	Počet			Metry		
I. do 30 let	46/28	42/22	38/20	2 800	2 600	2 400
II. 31–35 let	45/27	39/22	36/19	2 700	2 500	2 300
III. 36–40 let	40/24	34/19	31/17	2 600	2 400	2 200
IV. 41–45 let	39/22	32/16	28/14	2 500	2 200	2 000
V. 46–50 let	34/19	29/13	25/11	2 300	2 000	1 800
VI. 51 let a starší				2 100	1 800	1 600

Souborné silové cvičení se hodnotí podle testu, ve kterém dosáhl voják horší výsledek.

7. Normy a hodnocení kontrolních testů přezkoušení fyzické zdatnosti vojáků v kurzech základní přípravy:

Číslo testu	1			2		
Název cvičení	Leh – sed			Běh na 12 minut		
Hodnocení	Výtečně	Dobře	Vyhovující	Výtečně	Dobře	Vyhovující
Měřicí jednotka	Počet			Metry		
I. do 25 let	40	35	32	2 300	2 100	1 900
II. 26–30 let	33	28	25	2 200	2 000	1 800
III. 31–35 let	30	26	24	2 100	1 900	1 700
IV. 36–40 let	25	23	21	2 000	1 800	1 600
V. 41–45 let	22	20	18	1 900	1 600	1 400
VI. 46 let a starší				1 800	1 500	

8. Celkové hodnocení jednotlivce z přezkoušení fyzické zdatnosti v kurzech základní přípravy (varianty):

I. – V. věková kategorie – voják, vojákyně																
Hodnocení ze silového testu	1	1	2	2	1	3	2	3	3	1	4	2	4	3	4	4
Hodnocení z vytrvalostního testu	1	2	1	2	3	1	3	2	3	4	1	4	2	4	3	4
Celkové hodnocení	1	2	2	2	2	2	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4

PŘÍLOHA P III: LÉKAŘSKÝ POSUDEK (VLASTNÍ)

Přezkumná komise
Vojenské nemocnice Brno

1014/2022

.....
razítko komise
RP Jihlava

.....
číslo protokolu

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti uchazeče

.....
titul, jméno a příjmení

.....
rodné číslo

.....
adresa trvalého pobytu, PSČ

Stupeň zdravotní způsobilosti: A-schopen

Navrhovaná osoba:
je - muž zdravotně způsobilá dobrovolné vojenské cvičení+strážní služba

.....
je: ~~muž zdravotně způsobilá dobrovolné vojenské cvičení+strážní služba~~

a) ~~zdravotně způsobilá k výkonu předpokládaného zaměstnání~~
přezkumník vyšetřitel radista operátor operátor PTK
pro strážní službu jednoráz
b) ~~zdravotně způsobilá k výkonu předpokládaného zaměstnání za určitých podmínek~~

c) ~~zdravotně nezpůsobilá~~

Datum vydání posudku: 14.června 2022

Datum ukončení platnosti posudku: 13.června 2023

.....
Předseda Přezkumné komise
Vojenské nemocnice Brno
MUDr. Rudolf MÜLLER

.....
podpis a otisk razítka jménovky
posuzujícího lékaře

Poučení:
Proti tomuto posudku lze podat do 10-ti pracovních dnů ode dne doručení návrh na přezkoumání vedoucímu zdravotnického zařízení, které posudek vydalo (§ 46 zákona 373/2011 o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů). K návrhu je nutné přiložit i originál lékařského vysvědčení o zdravotní způsobilosti se všemi vloženými lékařskými nálezy a laboratorními výsledky.

PŘÍLOHA P IV: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ (VLASTNÍ)

Dotazník pro uchazeče o AZ a DVC

Pohlaví: *

- muž
- žena

Věk: *

- 18-24
- 25-30
- 31-40
- 41-50
- nad 50 let

Nejvyšší dosažené vzdělání:

*

- základní
- středoškolské s výučním listem
- středoškolské s maturitní zkouškou
- vysokoškolské

Chystáte se vstoupit do AZ nebo pouze na DVC? *

- AZ
- DVC

Jak jste se o možnosti vstupu do AZ/na DVC dozvěděl(a)? *

- internet
- sociální sítě
- TV/média
- billboardy, letáky na veřejných místech
- prezentace na školách a jinde
- od známých
- můj zájem o AČR trvá již od dětství
- jinak:

Odkud jste čerpal(a) informace k AZ, DVC? (možnost více odpovědí) *

- oficiální stránky AČR, Ministerstva obrany
- sociální sítě
- propagační materiály
- osobně na KVV, rekručním pracovišti
- videa, podcasty
- jinak:

Jakým způsobem jste se přihlásil(a) k AZ, na DVC? *

- elektronicky, vyplněním formuláře
- kontaktoval(a) jsem své rekruční středisko, KVV
- jinak:

Co Vás především motivovalo podat přihlášku ke vstupu do AZ, na DVC? *

- získání nových dovedností
- přispět na obranu státu
- finanční ohodnocení
- současná situace ve světě
- vliv rodiny (někdo z rodiny je voják aj.)
- jiné:

Proč jste se rozhodl(a) pro vstup do AZ a ne pro kariéru vojáka z povolání? *

- o AČR se zajímám, ale nechci měnit své zaměstnání
- rodinné zázemí, rodinu nechci opouštět
- svědomí, náboženské vyznání
- jiné:
- pro DVC: jednorázová zkušenost

Jaká jsou Vaše očekávání ohledně kurzu základní přípravy? (možnost více odpovědí) *

- získání nových dovedností
- osobnostní rozvoj
- profesní rozvoj
- po jeho dokončení vstoupím do AZ
- mít základní vojenský výcvik (úspěšné dokončení)
- jiné:

Znáte někoho ze svého okolí, kdo je vojákem z povolání nebo v AZ? *

- ne
- ano

Měl(a) jste nějaké potíže se zařazením do jednoho z termínů kurzu základní přípravy? *

- ne
- ano, jaké:

Cítíte se aktuálně v České republice bezpečně? *

- ne, proto vstupuji do AZ/na DVC
- ne, jiný důvod:
- ano

Máte něco, co byste chtěl(a) sdělit autorce dotazníku, příp. připomínky k dotazníku?

Dokončit průzkum